

96.71 : Mil

UDENRIGSMINISTERIET

Til tjenstlig Brug

**DEN MILITÆRE
UNDTAGELSESTILSTAND
I DANMARK**

29. AUGUST TIL 5. OKTOBER 1943

DEN TYSKE ØVERSTBEFALENDES
SKRIVELSER, FORORDNINGER OG BEKENDTGØRELSE
SAMT ANDRE OFFICIELLE TYSKE MEDDELELSER
OG TILKENDEGIVELSER

DANSKE BESTEMMELSER
I ANLEDNING AF UNDTAGELSESTILSTANDENS
OPHÆVELSE

J. H. SCHULTZ A/S
UNIVERSITETS-BOGTRYKKERI
KØBENHAVN

1944

UDENRIGSMINISTERIET

Til tjenstlig Brug

DEN MILITÆRE
UNDTAGELSESTILSTAND
I DANMARK

29. AUGUST TIL 5. OKTOBER 1943

DEN TYSKE ØVERSTBEFALENDES
SKRIVELSER, FORORDNINGER OG BEKENDTGØRELSER SAMT
ANDRE OFFICIELLE TYSKE MEDDELELSER OG
TILKENDEGIVELSER

DANSKE BESTEMMELSER
I ANLEDNING AF UNDTAGELSESTILSTANDENS
OPHÆVELSE

J. H. SCHULTZ A/S
UNIVERSITETS-BOGTRYKKERI
KØBENHAVN

1944

10/1
10/1

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1. Skrivelse af 29. August 1943 til Hans Majestæt Kongen fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.....	7
2. Skrivelse af 29. August 1943 til Hans Kongelige Højhed Kronprinsen fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.....	8
3. Skrivelse af 29. August 1943 til Stats- og Udenrigsminister Scavenius fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.....	9
4. Skrivelse af 29. August 1943 til Chefen for Generalkommandoen fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.....	10
5. Skrivelse af 29. August 1943 til Viceadmiral Vedel fra den kommanderende Admiral Dänemark.....	11
6. Bekendtgørelse af 29. August 1943 om Proklamation af den militære Undtagelsestilstand.....	12
7. Referat af Administrationschefernes Møde hos den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark den 29. August 1943.....	14
8. Skrivelse af 29. August 1943 fra Wehrmachtkommandantur Kopenhagen til det danske Politi vedrørende Forbud mod civil Automobilkørsel...	18
9. Kommentar til Proklamationen af Undtagelsestilstanden udsendt den 29. August 1943 gennem Radioen.....	19
10. Kommentar til Proklamationen af Undtagelsestilstanden udsendt den 30. August 1943 gennem Radioen.....	21
11. Skrivelse af 31. August 1943 til Departementschef Eivind Larsen, Justitsministeriet, fra Chefen for Civilforvaltningen hos den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark vedrørende Forbud mod civil Automobilkørsel.....	23
12. Skrivelse af 31. August 1943 til Departementschef Eivind Larsen, Justitsministeriet, fra Chefen for Civilforvaltningen hos den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark vedrørende Forbud mod civil Trafik paa Jernbanerne.....	24
13. Meddelelse af 31. August 1943 om Forbud mod civil Trafik paa Jernbanerne.....	25
14. Meddelelse fra Politidirektøren i København af 31. August 1943 vedrørende Regler for Færdsel, Rejser og Lukketider.....	26
15. Meddelelse af 31. August 1943 om Indførelse af visse Lempelser i Færdselsforbudet.....	28
16. Meddelelse i Dagspressen af 31. August 1943 om, at alle Militærpersoner skal melde sig inden 3. September.....	29
17. Skrivelser af 1., 2. og 17. September 1943 til Udenrigsministeriet fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark vedrørende de i Københavns Frihavn beroende Varelagre.....	30

	Side
18. Meddelelse i Dagspressen af 3. September 1943 om Forbud mod at bære den danske Hærs og Marines Uniformer	32
19. Bekendtgørelse af 3. September 1943 om Aflevering af Vaaben, Ammunition og Sprængstoffer, der befinder sig i dansk Privatbesiddelse	33
20. Forordning af 4. September 1943 vedrørende Beslaglæggelse af Bygninger og Grundstykker	35
21. Forordning af 4. September 1943 vedrørende danske Firmaers Leveringer til eller Arbejder for den tyske Værnemagt i Danmark	38
22. Meddelelse af 5. September 1943 om svære Straffe for Hjælp til Sabotører og Spioner	40
23. Meddelelse af 7. September 1943 om høj Belønning for Angivelse af Sabotører	43
24. Meddelelse af 9. September 1943 om skærpede Færdselsbestemmelser for Storkøbenhavn, Afspærring af visse Gader samt Paalæggelse af Byen København af en Bod paa 1 Million Kroner i Anledning af, at en tysk Politisoldat er bleven dræbt	45
25. Meddelelse af 13. September 1943 om, at Bildrosker og civile Personbiler atter kan køre	47
26. Meddelelse af 14. September 1943 om Rygter om Beslaglæggelse af Cykler m. m.	48
27. Meddelelse af 14. September 1943 om Straffe for Forseelser mod Forordninger fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.	50
28. Meddelelse af 14. September 1943 om Skærpelse af Spærretiden i Storkøbenhavn paa Grund af alvorlige Sabotagehandlinger	52
29. Meddelelse af 14. September 1943 om Skærpelse af Spærretiden i Aalborg Politikreds m. v. i Anledning af en Række Sabotagehandlinger ...	54
30. Meddelelse af 14. September 1943 om Muligheden for at besøge de internerede Militærpersoner og om Udsigterne for deres Løsladelse ..	56
31. Anordning af 16. September 1943 om Aflevering af Materiel, der tilhører den danske Hær, og som endnu befinder sig i Privatbesiddelse	59
32. Bekendtgørelse af 18. September 1943 om Forbud mod Jagt og Skydning i visse Omraader i Jylland	60
33. Skrivelse af 19. September 1943 til Justitsministeriet og Rigspolitichefen fra Admiral Dänemark vedrørende Forbud mod Lystsejls	61
34. Anordning af 20. September 1943 om Forbud mod Udskænkning af Spirituosa i Tiden Kl. 17—10	63
35. Meddelelse af 21. September 1943 om Gavepakker til de internerede Militærpersoner og om Besøgstilladelse m. m.	64
36. Meddelelse af 21. September 1943 angaaende et Mordforsøg paa en tysk Soldat samt om Paalæggelse af Byen København af en Bod paa 500,000 Kroner og Belønning til Personer, der giver Oplysninger, som kan føre til Gerningsmandens Paagribelse	65
37. Meddelelse af 22. September 1943 om Flagning paa H. M. Kongens Fødselsdag	67
38. Meddelelse af 22. September 1943 angaaende Mordet paa en tysk Soldat samt om Paalæggelse af Byen Odense af en Bod paa 1 Million Kroner og Belønning til Personer, der giver Oplysninger, som kan føre til Gerningsmandens Paagribelse	68
39. Meddelelse af 24. September 1943 om Forbud mod Sportsstævner	69
40. Meddelelse af 30. September 1943 om Spærretid for hele Jylland	70

	Side
41. Meddelelse af 2. Oktober 1943 om Løsladelse af de internerede danske Soldater, udsendt gennem Ritzaus Bureau af de tyske Myndigheder ..	71
42. Skrivelse af 4. Oktober 1943 om Sejladen til Bornholm	72
43. Meddelelse af 5. Oktober 1943 om Ophævelse af den militære Undtagelsestilstand	73
44. Skrivelse af 5. Oktober 1943 fra det tyske Riges Befuldmægtigede angaaende Bestemmelser, der skal forblive i Kraft efter Ophævelse af Undtagelsestilstanden	74
45. Bekendtgørelse af 6. Oktober 1943 fra det tyske Riges Befuldmægtigede angaaende nogle af de under Undtagelsestilstanden udstedte Anordninger, der forbliver i Kraft	76
46. Skrivelse af 13. Oktober 1943 fra Udenrigsministeriets Direktør til det tyske Riges Befuldmægtigede angaaende de fra dansk Side i Anledning af Undtagelsestilstandens Ophævelse udfærdigede Bestemmelser	78
47. Skrivelse af 18. November 1943 fra Udenrigsministeriets Direktør til Oberregierungsrat Dr. Haensch vedrørende den fra dansk Side udstedte Bekendtgørelse om Forbud mod Jagt og Skydning i visse Omraader i Jylland	79
Tillæg	
1. Den officielle Meddelelse om Ministeriet Scavenius' Tilbagetræden, offentliggjort i Dagspressen den 31. August 1943	82
2. Landkrisreglementets Art. 42—56	83
Sagregister	
	86

1.

Skrivelse af 29. August 1943 til Hans Majestæt Kongen fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.

DER BEFEHLSHABER
DER DEUTSCHEN TRUPPEN
IN DÄNEMARK

Hauptquartier, den 29. August 1943.

Euer Majestät

teile ich mit, dass ich, da die Dänische Regierung nicht in der Lage ist, die Ruhe und Ordnung im Lande aufrechtzuerhalten, im Sinne der Artikel 42—56 der Haager Landkriegsordnung den militärischen Ausnahmezustand über Dänemark mit sofortiger Wirkung verhängt habe.

Die vollziehende Gewalt ist damit auf die deutsche Wehrmacht übergegangen.

In Verfolg des militärischen Ausnahmezustandes habe ich die Entwaffnung und Auflösung der dänischen Armee befohlen.

Die Wache für Euer Majestät wird durch die deutsche Truppe gestellt.

Ich bitte Euer Majestät, in Sorgenfri zu verbleiben und sich jeder gegen das Deutsche Reich gerichteten Handlung zu enthalten.

Eine gleiche Benachrichtigung ist Seiner Königlichen Hoheit dem Kronprinzen zugestellt.

Ich habe den Oberleutnant von Zimmermann als Ordonnanzoffizier für Euer Majestät befohlen.

Ich habe die Ehre zu sein Euer Majestät

sehr ergebener
(gez) von Hanneken.

2.

Skrivelse af 29. August 1943 til Hans Kongelige Højhed Kronprinsen fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.

DER BEFEHLSHABER
DER DEUTSCHEN TRUPPEN
IN DÄNEMARK

Hauptquartier, den 29. August 1943.

Euer Königlichen Hoheit

teile ich mit, dass ich, da die Dänische Regierung nicht in der Lage ist, die Ruhe und Ordnung im Lande aufrechtzuerhalten, im Sinne der Artikel 42—56 der Haager Landkriagsordnung den militärischen Ausnahmezustand über Dänemark mit sofortiger Wirkung verhängt habe.

Die vollziehende Gewalt ist damit auf die deutsche Wehrmacht übergegangen.

In Verfolg des militärischen Ausnahmezustandes habe ich die Entwaffnung und Auflösung der dänischen Armee befohlen.

Die Wache für Euer Königliche Hoheit wird durch die deutsche Truppe gestellt.

Ich bitte Euer Königliche Hoheit, in Schloss Amalienborg zu verbleiben und sich jeder gegen das Deutsche Reich gerichteten Handlung zu enthalten.

Eine gleiche Benachrichtigung ist Seiner Majestät dem König zugestellt.

Ich habe die Ehre zu sein Euer Königlichen Hoheit

sehr ergebener
(gez) von Hanneken.

3.

Skrivelse af 29. August 1943 til Stats- og Udenrigsminister Scavenius fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.

DER BEFEHLSHABER
DER DEUTSCHEN TRUPPEN
IN DÄNEMARK

Hauptquartier, den 29. August 1943.

Euer Exzellenz

teile ich mit, dass ich, da die Dänische Regierung nicht in der Lage ist, die Ruhe und Ordnung im Lande aufrechtzuerhalten, im Sinne der Artikel 42—56 der Haager Landkriagsordnung den militärischen Ausnahmezustand über Dänemark mit sofortiger Wirkung verhängt habe.

Die vollziehende Gewalt ist damit auf die deutsche Wehrmacht übergegangen.

In Verfolg des militärischen Ausnahmezustandes habe ich die Entwaffnung und Auflösung der dänischen Armee befohlen.

Ich habe Seiner Majestät dem König und Seiner Königlichen Hoheit dem Kronprinzen Mitteilung von der Verhängung des militärischen Ausnahmezustandes gemacht.

Ich bitte, der Regierung mitzuteilen, dass ihre Befugnisse durch die Uebernahme der vollziehenden Gewalt auf die deutsche Wehrmacht beendet sind.

Ich erwarte, dass die Regierungsmitglieder sich jeder gegen das Deutsche Reich gerichteten Handlung enthalten.

Ich bin Euer Exzellenz

sehr ergebener
(gez) von Hanneken.

4.

Skrivelse af 29. August 1943 til Chefen for Generalkommandoen fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.¹⁾

DER BEFEILSHABER
DER DEUTSCHEN TRUPPEN
IN DÄNEMARK

Hauptquartier, den 29. August 1943.

Sehr geehrter Herr General!

Da die dänische Regierung nicht in der Lage ist, die Ruhe und Ordnung im Lande aufrechtzuerhalten, habe ich im Sinne der Artikel 42—56 der Haager Landkriegsordnung den militärischen Ausnahmezustand über Dänemark verhängt.

In Verfolg dieser Massnahme habe ich die Auflösung und Entwaffnung der dänischen Armee angeordnet. Zu dieser Stunde wird die Entwaffnung durch deutsche Truppen durchgeführt.

Ich bitte, sich jeder Handlung gegen die deutschen Vollzugsorgane zu enthalten.

Ich verfüge über Sie die Schutzhaft und bitte Sie, sich in Begleitung des Überbringers vorläufig in das Hotel Angleterre zu begeben und sich dort zu meiner Verfügung zu halten.

Mit Empfehlungen bin ich

Ihr

(gez.) von Hanneken.

¹⁾ En ligelydende Skrivelse blev samtidig sendt til Direktøren for Krigsministeriet samt til andre Generaler m. fl.

5.

Skrivelse af 29. August 1943 til Viceadmiral Vedel fra den kommanderende Admiral Dänemark.

DER KOMMANDIERENDE ADMIRAL
DÄNEMARK

O. U., den 29. 8. 1943.

Sehr geehrter Herr Admiral!

Die Unruhen und Sabotageakte der letzten Wochen, die durch Massnahmen der dänischen Regierung nicht zu beheben waren, haben es mit sich gebracht, dass der Befehlshaber der deutschen Truppen auf Befehl des Führers mit dem heutigen Tage die Exekutivgewalt in Dänemark übernimmt.

Als Soldat werden Sie es verstehen, dass ich in dieser Lage Massnahmen zur Sicherung der dänischen Marine ergreifen muss. Mein Bestreben geht darauf hinaus, den Übergang so unblutig wie möglich zu gestalten. Bei nüchterner Betrachtung der Dinge werden Sie mir darin beipflichten müssen, dass in Anbetracht der tatsächlichen Machtverhältnisse ein Widerstand gegen meine bis ins kleinste vorbereiteten Massnahmen völlig zwecklos ist und unter Umständen für die Ihnen anvertraute Marine schicksalsschwere Folgen haben könnte.

Um Ihnen, Herr Admiral, die Möglichkeit zu irgendwelchen pflichtgemässen Entschlüssen, deren Durchführung die Lage doch nicht ändern könnte, zu nehmen, muss ich Sie ersuchen, sich als in Schutzhaft befindlich zu betrachten. Der Überbringer dieses hat Befehl, Sie in das Hotel d'Angleterre zu geleiten.

(gez.) Wurmbach.

6.

Bekendtgørelse af 29. August 1943 om Proklamation af den militære Undtagelsestilstand.¹⁾

København, den 29. 8. 1943.

De sidste Begivenheder har vist, at den danske Regering ikke mere er i Stand til at opretholde Ro og Orden i Danmark. De af fjendtlige Agenter fremkaldte Uroligheder retter sig umiddelbart mod den tyske Værnemagt. Jeg proklamerer derfor i Henhold til²⁾ Artiklerne 42—56 i Haager Landkriksordningen³⁾ den

militære Undtagelsestilstand i hele Danmark.

Med øjeblikkelig Varsel anordner jeg følgende:

- 1.) Embedsmænd og Funktionærer ved de offentlige Myndigheder og Institutioner skal loyalt fortsætte med at opfylde deres Embedspligter. De skal efterkomme de Anvisninger, som bliver givet af de indsatte tyske Myndigheder.

¹⁾ Fra tysk Side forelaa Erklæring om, at den af de tyske Myndigheder selv udarbejdede danske Tekst til denne Bekendtgørelse vilde være at betragte som den autentiske. Senere meddelte de tyske Myndigheder, at de tyske Tekster til Generalens Bekendtgørelser m. v. maatte betragtes som autentiske. Der blev da fra Udenrigsministeriets Side draget Omsorg for, at den Oversættelse, som blev offentliggjort, i Forvejen var godkendt af de tyske Myndigheder.

²⁾ Der foreligger her en Uoverensstemmelse mellem den tyske Tekst og den danske, idet den sidstnævnte Tekst ikke kan forstås paa anden Maade end saaledes, at den militære Undtagelsestilstand proklameres med Hjemmel i Landkriksreglementet. Ordene »im Sinne« har imidlertid ikke denne Betydning. Meningen maa antages at have været, at den tyske Øverstbefalende under den militære Undtagelsestilstand vilde anvende de i Landkriksreglementet indeholdte Regler.

³⁾ Se Side 83—85.

Kopenhagen, den 29. 8. 1943.

Die jüngsten Ereignisse haben gezeigt, dass die dänischen Behörden nicht mehr in der Lage sind, Ruhe und Ordnung in Dänemark aufrechtzuerhalten. Die von feindlichen Agenten angezettelten Unruhen richten sich unmittelbar gegen die deutsche Wehrmacht. Ich erkläre daher im Sinne der Artikel 42—56 der Haager Landkriksordnung den

militärischen Ausnahmezustand für ganz Dänemark.

Mit sofortiger Wirkung ordne ich an:

- 1.) Die Beamten und Angestellten der öffentlichen Behörden haben ihre Dienstgeschäfte loyal weiterzuführen. Sie haben den Weisungen der eingesetzten deutschen Aufsichtspersonen Folge zu leisten.

- 2.) Sammenstimlinger og Ansamlinger af mere end 5 Personer paa Gaden og paa offentlige Steder er forbudt, ligesom alle Forsamlinger, ogsaa de ikke offentlige, er forbudt.
- 3.) Lukketiden fastsættes til Mørkets Frembrud. Fra dette Tidspunkt er ogsaa enhver Trafik paa Gaden forbudt.⁴⁾
- 4.) Enhver Afbenyttelse af Post, Telegraf og Telefon er indtil videre forbudt.
- 5.) Enhver Strejke er forbudt. Opfordring til Strejke til Skade for den tyske Værnemagt fremmer Fjenden og straffes i Reglen med Døden.
- 2.) Zusammenrottungen — Ansammlungen von mehr als 5 Personen — in der Öffentlichkeit sind verboten, desgleichen alle Versammlungen, auch die nicht öffentlichen.
- 3.) Die Polizeistunde wird auf Eintritt der Dunkelheit festgesetzt. Mit diesem Zeitpunkt ist auch jeder Verkehr auf der Strasse untersagt.
- 4.) Jeder zivile Nachrichtenverkehr ist vorläufig verboten.
- 5.) Jeder Streik ist verboten. Aufhetzung zum Streik zum Nachteil der deutschen Wehrmacht ist Feindbegünstigung und wird in der Regel mit dem Tode bestraft.

Overtrædelser af ovenstaaende Bestemmelser vil blive straffet ved de tyske Standretter.

Mod Voldshandlinger, Sammenstimlinger o. s. v. vil der hensynsløst blive gjort Brug af Vaaben.

Enhver Borger i Danmark, som efterkommer denne paa folkeretligt Grundlag hvilende Krigslov, tilsikres Personens og Ejendommens Beskyttelse i Henhold til Lovene.

Den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.

Zuwiderhandlungen gegen vorstehende Bestimmungen werden von den deutschen Standgerichten abgeurteilt.

Gegen Gewaltanwendung, Zusammenrottungen usw. wird rücksichtslos von der Waffe Gebrauch gemacht.

Jedem Einwohner Dänemarks, der sich den auf völkerrechtlicher Grundlage beruhenden Krigsanordnungen fügt, wird Unversehrtheit der Person und des Eigentums im Rahmen der Gesetze zugesichert.

Der Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark.

⁴⁾ Spærretiden har under Undtagelsestilstanden flere Gange været Genstand for henholdsvis Lempelser og Skærpelser, der til Dels har været forskellige i de forskellige Dele af Landet.

7.

Referat af Administrationschefernes Møde hos den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark den 29. August 1943.

Møde

hos den tyske Øverstbefalende General von Hanneken paa Nyboder Skole Søndag den 29. August Kl. 12.

Tilstede var fra tysk Side

General von Hanneken,
Oberstløjtnant v. Heydebreck,
Major v. Münchow,
Brigadefører Kanstein og
Dr. Handelsmann.

Fra dansk Side

Departementschef i Statsministeriet Andreas Møller,
Direktør for Udenrigsministeriet Nils Svenningsen,
Afdelingscheferne i Udenrigsministeriet E. Wærum, M. A. Wassard og F. Hvass,
Generaldirektør for Skattevæsenet K. Korst,
Departementschef i Justitsministeriet Eivind Larsen,
Direktør for Fængselsvæsenet H. Tetens,
Rigspolitichef K. Begtrup-Hansen,
Vicepolitichef Arthur Dahl,
Departementschef i Indenrigsministeriet J. Saurbrey,
Departementschef i Arbejdsministeriet J. T. Høirup,
Departementschef i Socialministeriet H. H. Koch,
Departementschef i Ministeriet for offentlige Arbejder F. Hoskiær,
Generaldirektør for Statsbanerne P. Knutzen,
Generaldirektør for Post- og Telegrafvæsenet K. J. Jensen,
Departementschef i Landbrugsministeriet, Dr. polit. J. Wilcke,
Departementschef i Kirkeministeriet J. Thomsen,
Departementschef i Undervisningsministeriet A. Barfod,
Departementschef i Undervisningsministeriet F. Graae,
Politidirektør i København I. Stamm,
Formand for Politimesterforeningen, Politimester i Københavns Amts nordre Birk A. V. Seidenfaden.

General von Hanneken lod sig gennem Direktør Svenningsen forestille for hver enkelt af de danske Mødedeltagere. Han tog derefter Ordet og udtalte, at han havde foranlediget Mødet afholdt for under de nuværende Forhold at søge Føling med de ledende danske Embedsmænd.

Sabotagehandlingerne havde i den senere Tid grebet stærkt om sig, og der var efterhaanden blevet skabt almindelig Uro. Store Ødelæggelser havde fundet Sted af dansk Ejendom, og Skade var ogsaa sket paa det tyske Krigspotential. Den tyske Rigsbefuldmægtigede havde rettet gentagne Henvendelser til de danske Myndigheder, uden at det var lykkedes at dæmme op for Sabotagehandlingerne og Uroen. Det var Generalens Indtryk, at visse underordnede danske Myndigheder ikke altid havde gjort, hvad de burde for at modvirke disse Forhold. Den tyske Rigsregering havde gjort et sidste Forsøg ved at rette Henvendelsen den 28. August til den danske Regering om Indførelse af civil Undtagelsestilstand, men denne Henvendelse var blevet afslaaet. For Værnemagten var det af afgørende Betydning, at Ro og Orden herskede, og det havde derfor under de foreliggende Forhold vist sig nødvendigt at indføre militær Undtagelsestilstand. Den danske Hær og Marine havde man set sig nødsaget til at afvæbne, idet man var kommet paa Spor af, at der i Hæren og Marinen var visse Elementer, der havde sluttet sig sammen for i Tilfælde af en Invasion at støtte Invasionstroppe-erne. Den tyske Værnemagt maatte under den foreliggende militære Situation have Ryggen fri og havde derfor maattet træffe passende Foranstaltninger. Den indførte Undtagelsestilstand vilde imidlertid kun vare saa længe, som det var absolut nødvendigt.

Generalen rettede derpaa en indtrængende Appel til Embedsmændene om at fortsætte paa deres Poster. Han oplyste, at der ikke var sket nogen Ændring med Hensyn til Kongens Stilling udover, at Kongen forbigaaende rent praktisk var forhindret i at udøve sine Funktioner. Der var stillet tysk Vagt ved Sorgenfri og efter de Oplysninger, Generalen sad inde med, befandt Hans Majestæt sig vel, selvom Nattens Hændelser sjæleligt og legemligt havde taget paa ham. En Forbindelsesofficer var stillet til Raadighed.

Til Hans Kgl. Højhed Kronprinsen var der ligeledes afgivet Vagt. Kronprinsen var ganske fri i sine Bevægelser, og hvis han vilde ændre Bopæl, stod det ham ogsaa frit for, naar det blot i Forvejen blev meddelt til Generalen.

Forskellige højerestaaende Officerer af den danske Hær og Flaade var i Nat blevet taget og bragt i »Schutzhaft« paa Hotel d'Angleterre. Om Hærens og Flaadens videre Skæbne kunde Generalen ikke i Dag give Meddelelse, idet dette ahang af Førerens Bestemmelse. Gennemførelsen af den militære Undtagelsestilstand var i det Store

og Hele gaaet glat. Der var Tab paa begge Sider. Ingen større Ødelæggelser havde fundet Sted, og der var nu Ro i hele Landet.

Den overvejende Del af den danske Befolkning var, udtalte Generalen, imod Sabotage og havde forudset det, der nu var kommet. Det var hans Haab, at Arbejderne vilde følge Parolen om Ro og Orden og fortsætte deres Arbejde. Befolkningen saa hen til Embedsmændene, og deres Holdning kunde derfor blive afgørende for, at Undtagelsestilstanden snarest kunde hæves. Han rettede derfor som nævnt i første Række sin Appel til Embedsmændene. Han vidste, hvad det betød at se et Sammenbrud af det, man havde levet for, men han haabede, at man vilde betragte det, der var sket, mere som et »Umbruch«, det vilde kunne gøre det lettere at bære. Det var ikke hans Hensigt at søge at paavirke Embedsmændene til at blive tyskorienterede (»zu Deutschland zu bekehren«), men Værnemagten kunde ikke tolerere, at Embedsmændene ikke blev paa deres Poster. Overfor dem, der ikke gjorde dette, vilde de strengeste Bestemmelser blive bragt til Anvendelse. Generalen havde ved denne Lejlighed ikke ønsket blot at afgive en Erklæring, men at rette en indtrængende Anmodning (»Bitte«) til Embedsmændene, og han saa gerne, at man fremkom med de Bekymringer, man maatte have.

Departementschef Eivind Larsen rejste Spørgsmaalet om Grunden til Politiets Afvæbning.

Generalen svarede, at Grunden hertil maatte søges i det Forhold, at nogle Politibetjente, da de havde hørt nogle Skud, troede, at det drejede sig om Sabotage og havde grebet til Vaaben. Der var derved opstaaet en Konflikt, idet vedkommende tyske Soldater havde følt sig truet. Generalen vilde foranledige, at Politiet faar deres Vaaben udleveret, og naar Politiet igen overtager deres Poster, vilde det tyske Militær paa Gaderne blive trukket tilbage.

Rigspolitichef Begtrup-Hansen spurgte, om det maatte være rigtigt, at Politimesteren i Fredericia var arresteret af tyske Tropper.

Der var ikke Generalen eller hans Officerer noget bekendt herom, men denne Sag vilde omgaaende blive undersøgt.

Direktør Svenningsen tog Ordet paa de tilstedeværende danske Embedsmænds Vegne og gav Udtryk for den dybe Alvor, hvormed man betragtede de indtrufne Begivenheder. Hvad der var sket, var følt som et voldsomt og overraskende Slag. Det var med Interesse, at man havde hørt Generalens Udtalelser, og han kunde sige, at alle Embedsmændene var besjælet af Ønsket om at gøre det bedste for vort Land i denne skæbnesvangre Stund. En Række Spørgsmaal vilde melde sig, men man vilde ikke paa dette Møde kunne gaa ind paa Enkeltheder. Der havde ikke været Lejlighed til for Embedsmændene at drøfte Situationen, før man kom til Mødet med Gene-

ralen, men man vilde snarest efter Mødet træde sammen og drøfte Situationen under Hensyntagen til det af Generalen fremførte.

Generalen takkede og udtalte, at han regnede med, at Embedsmændene vil arbejde videre til Bedste for Landet og paavirke de underordnede til at gøre deres Pligt.

Generalen sluttede med at meddele, at Brigadefører Kanstein under den militære Undtagelsestilstand vilde blive Leder fra tysk Side af Civilforvaltningen.

8.

Skrivelse af 29. August 1943 fra Wehrmachtkommandantur Kopenhagen til det danske Polit i vedrørende Forbud mod civil Automobilkørsel.

WEHRMACHTKOMMANDANTUR
KOPENHAGEN
(Ortskdr. I/716)

Az. Tgb. Nr. 4086

Kopenhagen, den 29. August 1943.

Jeglicher Zivilkraftfahrverkehr wird hiermit verboten. Ausnahmen können nur für Personen gemacht werden mit besonderem Ausweis der Wehrmachtkommandantur wo glaubhaft lebensnotwendige Fahrt nachgewiesen werden muss.

Die Wehrmachtkommandantur bittet sie hierin zu unterstützen.

An

- 1) Heeresstreifendienst
- 2) Feldgendarmarie
- 3) Dänische Polizei
der Stadt Kopenhagen

zur Kenntnisnahme und Beachtung.

(gez.) Mauff

Oberstleutnant u. Wehrmachtkommandant.

9.

Kommentar til Proklamationen af Undtagelsestilstanden udsendt den 29. August 1943 gennem Radioen.

Som det fremgaar af den Proklamation, vi lige har læst op, er der nu her i Danmark indtraadt en Situation, som ikke kan komme uventet for nogen, der har fulgt det systematiske Undergravningsarbejde, som fremmede Elementer i den senere Tid har drevet her i Landet.

Man ved, at det danske Folk, som i sig selv er roligt og behersket, paa det kraftigste fordømmer de sidste Maaneders Udvikling. Regeringens Opraab, som Hans Majestæt Kongen billigede, var forgæves.

Provokatører, betalt af fremmede Magter, har konsekvent faaet fremtvunget en Tilstand, der maa gaa enhver Dansk nær til Hjerte. Gennem Maaneder har de drevet deres lyssky Ødelæggelsesværk, som Nat efter Nat tilføjede Danmark og det danske Folk Skader, der desværre ikke alene kan maales i Penge. Langt mere skæbnesvangert var, at disse saakaldte Patriots Virksomhed efterhaanden vanskeliggjorde og til Slut ganske ødelagde det korrekte Forhold, der gennem de tre svære Besættelsesaar havde bestaaet mellem den danske Regering, den danske Befolkning og de tyske Mynigheder.

Det danske Folk i sin Helhed er ikke Skyld i denne Udvikling. Det sympatiserer ikke med de Sabotører og Urostiftere, der har forsøgt at styrte Landet i Ulykke — det havde Mulighed for midt i en Verdensbrand at kunne ordne sine indre Forhold i Ro og paa sin egen Maade.

De Forholdsregler, som den Øverstkommanderende for de tyske Tropper i Danmark nu har maattet træffe, er ikke rettet imod det danske Folk — lige saa lidt som selve Besættelsen for 3 Aar siden var det.

Regeringen har desværre ikke formaaet at sætte en Stopper for de landsskadelige Sabotørers Ødelæggelser. Trods Kongens og Regeringens Opraab og Formaninger har Sabotagehandlingerne stadig taget til og har efterhaanden ført til en ganske uholdbar Tilstand.

Den tyske Rigsregering rettede derfor den 28. August 1943 en Henvendelse til den danske Regering og opfordrede den til paa egen Haand at erklære Undtagelsestilstand og træffe de nødvendige For-

holdsregler til Opretholdelsen af Ro og Orden. Den danske Regering erklærede imidlertid, at den ikke var i Stand til at løse denne Opgave.

Den tyske Rigsregering saa sig derfor nødsaget til — i Danmarks egen Interesse — selv at sørge for Genoprettelsen af Ro og Orden i Landet — og gav derfor den Øverstkommanderende over de tyske Tropper Ordre til at erklære militær Undtagelsestilstand over hele Danmark.

Den haarde Tid, som det danske Folk nu maa gennemgaa, er Resultatet af Hr. Christmas Møllers og hans Fællers Sabotagevirksomhed.

Man maa være klar over, at den tyske Værnemagt ubønhørligt vil skride ind mod enhver, der ikke retter sig efter Proklamationens Bestemmelser. Derimod tilsikres der enhver, der roligt retter sig efter de givne Instrukser, Persons og Ejendoms Ukrankelighed indenfor Lovens Rammer.

Alle maa derfor følge de givne Anordninger og vise den lille Flok af Sabotører og Urostiftere, at langt den største Del af det danske Folk føler et dybt Ansvar for Landets Skæbne og er klar over, at kun en rolig Udvikling atter kan føre det tilbage til normale Tilstande.

Kun paa denne Maade kan alle bidrage sit til at skabe Danmark en lysere Fremtid.

10.

Kommentar til Proklamationen af Undtagelsestilstanden udsendt den 30. August 1943 gennem Radioen.

Ved den Bekendtgørelse, som den Øverstbefalende for de tyske Tropper i Danmark i Gaar udsendte om militær Undtagelsestilstand, er der, som enhver har hørt og læst, udstedt Bestemmelser, hvis nøje Iagttagelse er af den største Vigtighed for hver enkelt. Vi vil derfor gøre klart for os, hvad en militær Undtagelsestilstand egentlig betyder. Den betyder, at den Øverstbefalende over de tyske Tropper overtager hele den udøvende Magt i Danmark og dermed alene bestemmer over enhver Art af statslig Virksomhed, i Lovgivning, Retspleje og Forvaltning.

Den Øverstbefalende kan altsaa udstede nye Love, han kan ændre den gældende Ret, og samtlige Myndigheder og Embedsmænd har at tage hans Anvisninger til Følge.

Det betyder naturligvis ikke, at alle bestaaende Love i Danmark træder ud af Kraft, eller at den Øverstbefalende rent ud ny-organiserer hele det private og offentlige Liv. Det vilde jo fremkalde en syndig Forvirring paa alle Livsomraader, mens det dog er Undtagelsestilstandens Mening at genoprette og fastholde Ro og Orden i Landet, efter at Regeringen ikke har været i Stand til det.

Den Øverstbefalendes Anordninger er tværtimod, som Navnet »Undtagelsestilstand« siger det, Undtagelsesbestemmelser, som kun gælder, saalænge denne Tilstand varer, og som iøvrigt lader uberørt alle de af Landets Love, som ikke strider imod den Øverstbefalendes Anordninger. Ogsaa Myndighederne, Embedsmændene og de offentlige Institutioner har, forsaavidt som det er foreneligt med Undtagelsestilstanden, at fortsætte deres normale Virksomhed.

Hvor der fra den Øverstbefalendes Side er blevet indsat Kontrolanter, indskrænker deres Opgave sig til Kontrol af, at de Myndigheder og Embedsmænd, som er under Opsyn, loyalt fortsætter deres tjenstlige Opgaver indenfor Rammen af den Øverstbefalendes Anordninger og den iøvrigt bestaaende Ramme.

Fra dette Synspunkt maa ogsaa forstaas de enkelte Paabud i Bekendtgørelsen, som jo griber dybt ind i hver enkelt Borgers private Liv. Forbudet mod Sammenrotninger og Forsamlinger maa tages meget alvorligt. Vi Danske er tilbøjelige til ogsaa ved ubetydelige Anledninger at danne harmløse og nysgerrige Opløb. Der

maa med Alvor henvises til, at saadanne Opløb under Undtagelsestilstanden er forbundet med Livsfare for hver enkelt. Ingen, som ikke vil udsætte sig for den Fare at blive skudt, maa letsindigt sætte sig ud over den fastsatte Lukketid og Forbudet mod Færdsel paa Gaderne efter Mørkets Frembrud.

Den, som ikke tager blot et enkelt Anraab fra en Post eller en Militærpatrouille til Følge, udsætter sig for at blive skudt.

Strejkeforbudet maa ogsaa tages meget alvorligt. Ophidselse til Strejke til Skade for den tyske Værnemagt er en Begunstigelse af Fjenden og vil i Reglen blive straffet med Døden.

Den, som afbryder, beskadiger eller gør ulæselig de officielle Opslag, som den Øverstkommanderende har anordnet, udsætter sig ligeledes for den Fare at blive haardt straffet.

Alle Overtrædelser afgøres af de tyske Standretter. De Straffe, som truer, er Dødsstraf eller langvarigt Tugthus.

I hver enkelts Interesse er det nødvendigt for os een Gang for alle at klargøre os Meningen og Betydningen af den militære Undtagelsestilstand, som nu hviler over os.

Enhver Lytter vil nu være klar over, hvor alvorlig han har at tage disse Bestemmelser. Men enhver vil ogsaa derud af kunne slutte, hvor Ansvaret for Opretholdelse af Ro og Orden hos hver enkelt ligger, og at enhver af os paa denne Maade kan bidrage til, at Undtagelsestilstanden saa snart som muligt bliver erstattet med en normal Tilstand.

11.

Skrivelse af 31. August 1943 til Departementschef Eivind Larsen, Justitsministeriet, fra Chefen for Civilforvaltningen hos den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark vedrørende Forbud mod civil Automobilkørsel.

DER CHEF DER ZIVILVERWALTUNG
BEIM BEFEHLSHABER DER DEUTSCHEN TRUPPEN
IN DÄNEMARK

Kopenhagen, den 31. 8. 1943.

Herrn Departementschef Eivind Larsen
— Kgl. Dänisches Justizministerium —

Kopenhagen.

Der Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark hat im Zuge des erklärten Ausnahmezustandes folgendes angeordnet:

»Der zivile Kraftfahrverkehr ist bis auf weiteres verboten. Ausnahmen können für den Verkehr im Dienste kriegs- und lebenswichtiger Betriebe oder lebensnotwendiger Fahrten (Arzt, Hebammen usw.) gestattet werden.

Solche Fahrten können nur mit einem besonderen Ausweis erfolgen. Anträge sind an die zuständigen dänischen Polizeibehörden zu richten. Diese prüft die Anträge und stellt die Ausweise aus, welche zwecks Abstempelung dem zuständigen deutschen Standortältesten vorzulegen sind. Dieser gibt sie nach Inordnungsbefund an die Dänische Polizei zurück, welche sie den Antragstellern aushändigt.«

Ich bitte, die zuständigen Polizeibehörden entsprechend zu verständigen. Die Bevölkerung ist durch Rundfunk auf die Einschränkung des zivilen Kraftfahrverkehrs hingewiesen worden.

(gez.) Kanstein.

12.

Skrivelse af 31. August 1943 til Departementschef Eivind Larsen, Justitsministeriet, fra Chefen for Civilforvaltningen hos den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark vedrørende Forbud mod civil Trafik paa Jernbanerne.

DER CHEF DER ZIVILVERWALTUNG
BEIM BEFEHLSHABER DER DEUTSCHEN TRUPPEN
IN DÄNEMARK

Kopenhagen, den 31. 8. 1943.

Herrn Departementschef Eivind Larsen,
Kgl. Dänisches Justizministerium,
Kopenhagen.

Der Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark hat im Zuge des erklärten Ausnahmezustandes folgendes angeordnet:

»Der zivile Reiseverkehr ist bis auf weiteres verboten. Ausnahmen können für den Verkehr im Dienste kriegs- und lebenswichtiger Betriebe oder lebensnotwendiger Fahrten (z. B. Arzt, Hebammen usw.) gestattet werden. Solche Fahrten können nur mit einem besonderen Ausweis erfolgen. Anträge sind and die zuständige dänische Polizeibehörde zu richten. Diese prüft die Anträge und stellt die Ausweise aus, welche zwecks Abstempelung dem zuständigen deutschen Standortältesten vorzulegen sind. Der Standortälteste gibt sie nach Inordnungsbefund an die dänische Polizeibehörde zurück, welche sie den Antragstellern aushändigt.

An denjenigen Orten, an welchen sich kein Standortältester befindet, können diese Ausweise von den Bürgermeisterern ausgestellt werden.

Wochen- und Monatsarbeiterkarten, beschränkt für die Fahrt zur und von der Arbeitsstätte, sind nicht genehmigungspflichtig. Sie haben demnach ohne Ausweise volle Gültigkeit.«

Ich bitte, die zuständigen Polizeibehörden und Bürgermeister entsprechend zu verständigen. Die Bevölkerung ist durch Rundfunk auf die Einschränkung des Reiseverkehrs hingewiesen worden.

(gez.) Kanstein

13.

Meddelelse af 31. August 1943 om Forbud mod civil Trafik paa Jernbanerne.

Fra kompetent tysk Side meddeles, at civil Trafik paa Banerne indtil videre er forbudt¹⁾. Undtagelser kan gøres, hvor det drejer sig om Rejser, der er af Betydning for krigs- eller livsvigtige Virksomheder, eller som er af livsvigtig Betydning (f. Eks. Læger eller Jordemødre). Saadanne Rejser kan kun foretages, naar man er i Besiddelse af en særlig Legitimation. Henvendelse derom sker til vedkommende Politimyndighed. Denne undersøger Sagen og afgiver Legitimationen til Afstempling hos den lokale tyske Kommandant. Befindes Sagen i Orden, gives Tilladelse til den vedkommende danske Politimyndighed, der atter tilstiller Ansøgeren den. Paa Steder, hvor der ikke findes nogen lokal tysk Kommandant, kan disse Legitimationer udstedes af den stedlige Borgmester.

¹⁾ Fra den 12. September blev Restriktionerne for Jernbanerejser i alt væsentligt ophævet.

14.

Meddelelse fra Politidirektøren i København af 31. August 1943 vedrørende Regler for Færdsel, Rejser og Lukketider.

Politidirektøren i København meddeler:

Efter Forhandling med de tyske Myndigheder i København kan følgende Regler meddeles til Vejledning for den københavnske Befolkning:

Lukketiden for Beværtninger, Teatre og Biografteatre er Kl. 20. Kl. 21 skal alle være inden Døre, og ingen maa færdes paa Gaden i Mørklægningstiden, medmindre de er i Besiddelse af en særlig Tilladelse — Passertilladelse (om særlige Regler for Tjenestemænd, Luftbeskyttelsespersonel m. v. se nedenfor).

Al Butikshandel — ogsaa Gadehandel med Is, Pølser og andet — skal ophøre Kl. 18.

Sporvogne og S-Tog.

Sporvogns-, Omnibus- og Trolleyvognskørsel ophører Kl. 20,45. Paa dette Tidspunkt skal Passagerer have forladt Vognene. Tomme Vogne kan efter dette Tidspunkt køre til Garagerne.

Den normale S-Togstrafik ophører Kl. 21. Efter dette Tidspunkt udsendes kun ét Tog i Timen paa hver Strækning. Samtlige Jernbanepassagerer, der efter Kl. 21 ankommer til Jernbanestationer beliggende mellem Hvidovre og Hellerup, transporteres ved Statsbanernes Foranstaltning til Hovedbanegaarden, hvor de skal rette Henvendelse til Banegaardsofficeren for at faa udstedt fornødent Ausweis.

Al Person-Bilkørsel forbudt.

Al Benyttelse af Personmotorkøretøjer (herunder Drosker og Lillebiler) er Døgnet rundt forbudt, medmindre det kan godtgøres, at Kørslen er af livsvigtig eller krigsvigtig Karakter.

Alle Jernbanerejser er forbudt civile Personer, medmindre det drejer sig om Personer, der er beskæftiget ved krigsvigtige eller livsvigtige Virksomheder. Kørsel med S-Banen betragtes ikke som Jernbanerejser.

Udstedelsen af Passér-Tilladelser.

Ved Politiets Foranstaltning indrettes et Registreringskontor for Udfærdigelse af de særlige Passertilladelser. Kontoret indrettes i Folkeregistreret, Gyldenløvesgade 15. (For saa vidt angaar Udstedelse af Passertilladelse til Arbejdere i Virksomheder, der arbejder i 3-Skift, gælder, at disse vil blive søgt udfærdiget i Samarbejde med Industriraadet).

Politiets, Brandvæsenets, Redningskorpsenes, Luftbeskyttelsestjenestens samt Hospitalernes Tjenestevogne kan uhindret køre Døgnet rundt.

Stats- og Kommunal tjenestemænd, der er i Uniform, og som skal til eller fra Tjeneste, kan Døgnet rundt færdes uden Passertilladelse. Det samme gælder Vagtselskabets Vægttere.

Under Luftalarm.

Luftbeskyttelsestjenestens Personel: overordnede C.B.-Mandskab, Fabrikluftværns-personel, Meldevagter, Husvagter m. fl. kan i tjenstlig Anledning færdes til og fra Tjenestested og give Møde ved Flyvervarsel. For disse Personer kræves ingen Passertilladelse. C.B.-Mandskab legitimerer sig med C.B. Tjenestebevis samt Jyllandspas. Fabrikluftværns-personel, Husvagter og Meldevagter skal medføre deres Armbind og Beskikkelse eller Legitimationskort.

Læger, Jordemødre og Nat-Arbejdere.

Læger og Jordemødre kan færdes Døgnet rundt (ogsaa pr. Cykle) i Stillings Medfør, men i Mørklægningstiden skal de være i Besiddelse af særlig Passertilladelse. Det tilsvarende gælder Arbejdere, der arbejder paa Natskifte i absolut livsvigtige Virksomheder.

15.

**Meddelelse af 31. August 1943 om Indførelse af visse Lempelser
i Færdselsforbudet.**

Officielt meddeles:

Paa Grund af den danske Befolknings rolige Optræden er der fra og med den 31. August 1943 indført visse Lempelser i Paabudet mod at færdes i Mørklægningsstunden. Lempelserne vil paa de forskellige Steder blive meddelt af den stedlige Værnemagts Kommandant til de civile danske Myndigheder, som derefter giver Befolkningen Meddelelse.

16.

**Meddelelse i Dagspressen af 31. August 1943 om, at alle Militærpersoner
skal melde sig inden 3. September.**

Vedkommende tyske Myndighed har anmodet Ritzaus Bureau om at offentliggøre følgende:

Alle aktive danske Militærpersoner, der den 29. August ikke befandt sig ved deres Afdeling eller paa deres Tjenestested, skal omgaaende melde sig til den nærmeste tyske Kommandant. Undladelse af senest den 3. September at efterkomme denne Anvisning straffes i Henhold til Reglerne om Undtagelsestilstanden.

17.

Skrivelser af 1., 2. og 17. September 1943 til Udenrigsministeriet fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark vedrørende de i Københavns Frihavn beroende Varelagre.

a)

DER BEFEHLSHABER
DER DEUTSCHEN TRUPPEN
IN DÄNEMARK
Az. 62a.

H. Qu., den 1. September 1943.

An das
Dänische Aussenministerium,
Kopenhagen.

Hiermit wird angeordnet, dass über die Warenbestände im Freihafen ab sofort nicht mehr verfügt werden darf. Es wird ersucht, entsprechende Anweisungen an die zuständigen staatlichen Stellen und die davon betroffenen Firmen umgehend zu erteilen.

Ein Verzeichnis der Bestände der Lagerorte sowie der Eigentümer der Waren ist meinem Intendanten umgehend einzusenden.

Verschiffungen und Verladungen, die im Rahmen bestehender Handelsverträge vorgenommen werden, fallen nicht unter diese Anordnung

(gez.) von Hanneken.

b)

DER BEFEHLSHABER
DER DEUTSCHEN TRUPPEN
IN DÄNEMARK
Az. 62a.

Kopenhagen, den 2. September 1943.

Betr.: Anordnung über die Warenbestände im Kopenhagener Freihafen vom 1. 9. 43.

An das
Dänische Aussenministerium,
Kopenhagen.

Im Nachgang zu obiger Anordnung wird hiermit verfügt, dass Waren aus dem Kopenhagener Freihafen im Rahmen der bisher von der dänischen Regierung zugelassenen Kontingente auch weiterhin ins Inland verbracht werden dürfen.

Es wird erwartet, dass ein Verzeichnis der Bestände, Lagerorte und Eigentümer (Stichtag 29. August 1943) umgehend eingereicht wird.

(gez.) von Hanneken.

c)

DER BEFEHLSHABER
DER DEUTSCHEN TRUPPEN
IN DÄNEMARK
Abt. IVa Az. 62a.

Kopenhagen, den 17. September 1943.

Betr.: Anordnung über die Warenbestände im Kopenhagener Freihafen.

An das
Dänische Aussenministerium,
Kopenhagen.

Die Anordnung vom 1. September 1943 betreffend Sperrung des Warenverkehrs aus dem Kopenhagener Freihafen ins Inland und Ausland wird mit sofortiger Wirkung aufgehoben.

(gez.) von Hanneken.

18.

Meddelelse i Dagspressen af 3. September 1943 om Forbud mod at bære den danske Hærs og Marines Uniformer.

Uniformsforbud.

I Henhold til en Bekendtgørelse fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark er det forbudt offentligt at bære den danske Hærs eller den danske Marines Uniformer.

19.

Bekendtgørelse af 3. September 1943 om Aflevering af Vaaben, Ammunition og Sprængstoffer, der befinder sig i dansk Privatbesiddelse.

Øversættelse.

Auf Grund meiner Bekanntmachung vom 29. 8. 1943 über die Verhängung des Ausnahmezustandes in Dänemark ordne ich an:

Bis zum 7. 9. 1943 sind alle noch im dänischen Privatbesitz befindlichen automatischen und Handfeuerwaffen (Maschinengewehre, Maschinenpistolen, Gewehre, Pistolen, Revolver) einschliesslich der dazugehörigen Munition bei der nächsten Dienststelle der dänischen Polizei abzuliefern.

Von der Ablieferungspflicht werden ausgenommen:

1. Waffen, die mit polizeilicher Genehmigung zur Ausübung der Jagd benutzt werden.
2. Kleinkaliber und Luftbüchsen bis zum Kaliber 6 mm ohne gezogenen Lauf.
3. Waffen, die von den zur Bewachung von Wirtschaftsbetrieben, Eisenbahnanlagen usw. eingesetzten Wachmannschaften benutzt werden.

Bei den gleichen Dienststellen und bis zu demselben Zeitpunkt sind alle in dänischen Privatbesitz befindlichen Handgranaten, Bomben, Sprengmittel und

I Medfør af min Bekendtgørelse af 29. August 1943 om Indførelse af Undtagelsestilstand i Danmark forordner jeg:

Alle automatiske Vaaben og Haandvaaben, saasom Maskingeværer, Maskinpistoler, Geværer, Pistoler og Revolvere samt enhver Form for Ammunition, der endnu befinder sig i dansk Privatbesiddelse, skal afleveres til nærmeste danske Politimyndighed inden den 7. September 1943.

Fritaget for Afleveringspligt er følgende:

- 1) Jagtvaaben, som benyttes med Politiets Tilladelse.
- 2) Salon- og Luftbøsser indtil Kaliber 6 mm uden riflet Løb.
- 3) Vaaben, som benyttes af de af Politiet godkendte Sabotagevægter i Virksomheder, Jernbaneanlæg o. s. v.

Alle Haandgranater, Bomber, Sprængmidler og Sprængstoffer, der befinder sig i Privatbesiddelse, skal ligeledes afleveres til nærmeste Politimyndighed inden

Sprengstoffe abzuliefern, Hier-
von ausgenommen werden be-
hördlich angemeldete und nach
den behördlichen Vorschriften
gesicherte Sprengstofflager.

Wer die obengenannten Waf-
fen, Munition und Sprengstoffe
bis zum 7. 9. 1943 abgeliefert, geht
straffrei aus. Wer nach dem 7.
9. 43 im Besitz dieser Waffen,
Munition und Sprengstoffe an-
getroffen wird, hat die Todes-
strafe zu erwarten.

Der Befehlshaber der deutschen
Truppen in Dänemark.

København, den 3. 9. 1943.

den 7. September 1943. Undtaget
herfra er Sprængstoflagre, som
er anmeldt til vedkommende
Myndighed og er sikret efter
denne Myndigheds Forskrifter.

Enhver, der afleverer oven-
nævnte Vaaben, Ammunition,
Sprængstoffer o. s. v., inden
den 7. September 1943, undgaar
Straf.

Enhver, som efter den 7. Sep-
tember 1943 er i Besiddelse af
omtalte Vaaben, Ammunition,
Sprængstoffer o. s. v., maa vente
at blive straffet med Døden.

Den Øverstbefalende over de
tyske Tropper i Danmark.

København, den 3. Sept. 1943.

20.

Forordning af 4. September 1943 vedrørende Beslaglæggelse af
Bygninger og Grundstykker.

Oversættelse.

Im Sinne der Art. 42—56 der
Haager Landkriagsordnung wird
mit sofortiger Wirkung für das
Gebiet des Königreiches Däne-
mark folgendes verordnet:

§ 1.

Zur Sicherstellung der von der
deutschen Wehrmacht im Lande
zu erfüllenden Aufgaben ist die-
se berechtigt, durch die Bedarfs-
stelle (§ 5) Gebäude und Liegen-
schaften nebst Bestandteilen und
Zubehör zu beschlagnahmen.

§ 2.

Die Beschlagnahme hat, wenn
nicht die Bedarfsstelle etwas an-
deres bestimmt, die Wirkung,
dass nachträgliche Rechtsge-
schäfte über die beschlagnahm-
ten Gebäude und Liegenschaften
im Verhältnis zur deutschen
Wehrmacht unwirksam sind und
dass ohne Genehmigung der be-
schlagnehmenden Bedarfsstelle
keine Veränderungen an den

I Analogi med Artiklerne 42—
56 i Haager Landkriagsreglemen-
tet forordnes med øjeblikkelig
Virkning følgende for Kongeri-
get Danmarks Omraade:

§ 1.

Til Sikring af den tyske Vær-
nemagts Opgaver her i Landet
er denne berettiget til gennem
vedkommende tyske Myndighed
(»Bedarfsstelle«) (jfr. § 5) at be-
slaglægge Bygninger og Grund-
stykker med Bestanddele og Til-
behør.¹⁾

§ 2.

Beslaglæggelsen har, naar ved-
kommende tyske Myndighed
(»Bedarfsstelle«) ikke træffer
anden Bestemmelse, den Virk-
ning, at efterfølgende Retshand-
ler vedrørende de beslaglagte
Bygninger og Grundstykker er
uvirksomme i Forholdet til den
tyske Værnemagt, og at ingen
Forandringer kan foretages ved
de beslaglagte Grundstykker og

¹⁾ I den tidligere i Dagspressen offentliggjorte Oversættelse er Slutningen
af § 1 gengivet saaledes: »... Bygninger og Grundstykker med mur- og
nagelfast Tilbehør samt Inventar.« Den her valgte Oversættelse (»Bestanddele
og Tilbehør«) er en nøjagtigere Gengivelse af den autentiske tyske Tekst.

Liegenschaften und Gebäuden vorgenommen werden dürfen. Den Rechtsgeschäften stehen Verfügungen gleich, die im Wege der Zwangsvollstreckung oder der Arrestvollziehung erfolgen.

§ 3.

Die Beschlagnahme erfolgt zur Nutznießung mit der Massgabe, dass notwendige bauliche Änderungen von der deutschen Wehrmacht vorgenommen werden dürfen. Im übrigen wird der Schutz des privaten Eigentums in vollem Umfange gewährleistet.

§ 4.

Die Bedarfsstelle gewährt für die Nutzung der beschlagnahmten Gebäude und Liegenschaften grundsätzlich eine Vergütung oder Entschädigung.

Der Anspruch auf Vergütung oder Entschädigung ist bei der Bedarfsstelle anzumelden.

§ 5.

Die Bedarfsstelle der deutschen Wehrmacht, die zur Inanspruchnahme von Leistungen berechtigt ist, ist der Intendant beim Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark.

§ 6.

Von der Beschlagnahme nach dieser Verordnung sind ausländische Staatsangehörige befreit, soweit sie nicht einer Feindmacht angehören, oder soweit nicht auf Grund von Staatsver-

Bygninger uden den beslaglæggende Myndigheds Samtykke. Ligestillet med saadanne Retshandler er Tvangsfuldbyrdelses- og Arrestdispositioner.

§ 3.

Beslaglæggelsen sker til Brug med det Forbehold, at den tyske Værnemagt kan foretage nødvendige Ombygninger. Iøvrigt tilsiges Beskyttelse i fuldt Omfang af den private Ejendomsret.

§ 4.

Vedkommende tyske Myndighed (»Bedarfsstelle«) yder principielt en Godtgørelse eller Erstatning for Benyttelsen af de beslaglagte Bygninger og Grundstykker.

Krav om Godtgørelse eller Erstatning skal anmeldes til vedkommende tyske Myndighed (»Bedarfsstelle«).

§ 5.

Bedarfsstelle er: »Intendanten hos den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.«

§ 6.

For Beslaglæggelse i Henhold til denne Forordning er udenlandske Statsborgere fritaget, saafremt de ikke tilhører en fjendtlig Magt. Fritagelse i Henhold til Statstraktater eller til

trågen und von anerkannten Regeln des Völkerrechtes Befreiungen bestehen. anerkendte Folkeretsregler forbliver bestaaende.

§ 7.

Zuwiderhandlungen gegen diese Verordnung sind strafbar und werden von dem deutschen Standgericht abgeurteilt.

Kopenhagen, den 4. Sept. 1943.

Der Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark.
gez. v. Hanneken,
General der Infanterie.

§ 7.

Overtrædelser af denne Forordning er straffbare og paadømmes af den tyske Standret.

København, den 4. Sept. 1943.

Den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark
sign. v. Hanneken,
General i Infanteriet.

21.

Forordning af 4. September 1943 vedrørende danske Firmaers Leveringer til eller Arbejder for den tyske Værnemagt i Danmark.

Im Sinne der Art. 42—56 der Haager Landkriagsordnung wird mit sofortiger Wirkung für das Gebiet des Königreiches Dänemark folgendes verordnet:

§ 1.

Alle dänischen Firmen, Industrie-, Handelsunternehmen und Einzelhändler, sind verpflichtet, auf Anfordern der Bedarfsstellen gegen eine angemessene Vergütung Lieferungs- und Leistungsaufträge der deutschen Wehrmacht in Dänemark einschliesslich der ihr angeschlossenen Verbände, der Organisation Todt (OT) und des Rüstungsstabes Dänemark im Rahmen der erreichbaren Leistungs- und Lieferungs-möglichkeit anzunehmen und ohne Verzug auszuführen.

Kündigungen des Arbeitsverhältnisses dürfen bei solchen Firmen, die mit Aufträgen der Bedarfsstellen in Anspruch genommen oder über eine künftige Inanspruchnahme benachrichtigt worden sind, nur in üblichem Umfange ausgesprochen und angenommen werden.

Oversættelse.

I Analogi med Artiklerne 42—56 i Haager Landkriagsreglementet forordnes med øjeblikkelig Virkning følgende for Kongeriget Danmarks Omraade:

§ 1.

Alle danske Firmaer, Industri- og Handelsvirksomheder samt Detailhandlere er forpligtet til paa Forlangende af vedkommende tyske Myndigheder (»Bedarfsstellen«) (jfr. § 3) mod en passende Godtgørelse at modtage og uden Opsættelse udføre Bestillinger paa Leverancer til eller Arbejder for den tyske Værnemagt i Danmark, herunder de denne tilsluttede Institutioner, Organisation Todt (O. T.) og »Rüstungsstab Dänemark« i saa vid Udstrækning, som der foreligger Arbejds- og Leveringsmulighed.

Opsigelse af Arbejdsforhold til Firmaer, til hvilke vedkommende tyske Myndigheder (»Bedarfsstellen«) har afgivet Bestillinger eller givet Meddelelse om, at Bestillinger vil blive afgivet, kan kun gives og antages i sædvanligt Omfang.

Die Bekanntmachung des Ministeriums für Handel, Industrie und Seefahrt Nr. 639 vom 11. 12. 1940 über den Verkauf von Waren an die deutsche Wehrmacht und deren einzelne Angehörige wird hierdurch nicht berührt. Ebenso bleiben die bestehenden Bestimmungen über das Anmelde- und Preisprüfungsverfahren in Kraft.

§ 2.

Wenn dänische Firmen, Industrie-, Handelsunternehmen und Einzelhändler, die vorgeschriebene Verkaufsgenehmigung des dänischen Aussenministeriums nicht einholen oder von der erteilten Genehmigung keinen Gebrauch machen, können die Bedarfsstellen Beschlagnahmen gegen angemessene Gebühr veranlassen.

§ 3.

Bedarfsstellen sind:

- a) der Intendant beim Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark,
- b) der Rüstungsstab Dänemark.

§ 4

Zuwiderhandlungen gegen diese Verordnung sind strafbar und werden von dem deutschen Standgericht abgeurteilt.

København, den 4. 9. 1943.

Der Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark (gez.) von Hanneken, General der Infanterie.

Bekendtgørelse Nr. 639 af 11. December 1940 fra Ministeriet for Handel, Industri og Søfart om Salg af Varer til den tyske Værnemagt og dennes enkelte Medlemmer berøres ikke af foranstaaende. Ligeledes forbliver de bestaaende Bestemmelser angaaende Anmeldelses- og Priskontrolordningen i Kraft.

§ 2.

Saafermt danske Firmaer, Industri- og Handelsvirksomheder og Detailhandlere undlader at indhente den foreskrevne Salgstilladelse hos det danske Udenrigsministerium eller ikke gør Brug af den meddelte Tilladelse, kan vedkommende tyske Myndigheder (»Bedarfsstellen«) foranledige Beslaglæggelse imod en passende Erstatning.

§ 3.

»Bedarfsstellen« er:

- a) Intendanten hos den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark,
- b) »Rüstungsstab Dänemark«.

§ 4.

Overtrædelser af denne Forordning er strafbare og paadømmes af den tyske Standret.

København, den 4. Sept. 1943.

Den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark. (sign.) v. Hanneken, General i Infanteriet.

22.

Meddelelse af 5. September 1943 om svære Straffe for Hjælp til Sabotører og Spioner.

Oversættelse.

Zur Belehrung und Warnung der dänischen Bevölkerung gibt der Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark folgendes bekannt:

1. Nach den gesetzlichen Bestimmungen wird mit *Todesstrafe* oder mit *schwerer Freiheitsstrafe* bestraft, wer Spionen, Saboteuren, oder Personen, die deutsche Staatsgeheimnisse verraten haben oder zu verraten versuchen, oder sonstigen Personen, die Handlungen zum Nachteil des Deutschen Reiches oder seiner Verbündeten begangen haben oder zu begehen versuchen, oder ferner Personen, die einer dem Deutschen Reiche und seinen Verbündeten feindlichen Macht Vorschub leisten (Feindbegünstigung), durch *Beherbergung* oder durch *anderweitige Unterstützung* Hilfe leistet.
2. Mit *Todesstrafe* oder *schwerer Freiheitsstrafe* wird bestraft, wer von dem Vorhaben der Spionage, der Sabotage, des Geheimnisverrats oder der sonstigen Feindbegünstigung im Sinne von Ziffer 1 glaubhafte Kenntnis er-

Til Vejledning og Advarsel for den danske Befolkning bekendtgør den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark følgende:

1. Med *Dødsstraf* eller *haard Frihedsstraf* straffes i Medfør af de derom fastsatte Bestemmelser den, der *ved at huse eller ved anden Understøttelse* yder Hjælp: til Spioner, til Sabotører, til Personer, der har forraadt eller forsøger at forraade tyske Statshemmeligheder, til Personer, der har begaaet eller forsøger at begaa Handlinger til Skade for det tyske Rige eller dets Forbundsfaeller, samt til Personer, som yder en i Forholdet til det tyske Rige og dets Forbundsfaeller fjendtlig Magt Støtte (Begunstigelse af Fjenden) ved at give saadanne Personer Husly eller understøtte dem paa anden Maade.
2. Med *Dødsstraf* eller *haard Frihedsstraf* straffes den, der faar paalideligt Kendskab til Forehavende om: Spionage, Sabotage, Forraaden af Hemmeligheder eller anden Begunstigelse af Fjenden i Medfør af 1., og som undlader

hält und es unterlässt, den deutschen Dienststellen unverzüglich Anzeige zu erstatten.

Wer diese Anzeigepflicht bisher versäumt hat, bleibt straffrei, wenn er das Versäumte so rechtzeitig — spätestens aber bis zum 8. 9. 1943 — nachholt, dass die geplante Tat noch verhindert werden kann.

Ergänzend wird dazu von zuständiger Seite noch mitgeteilt:

Es hat sich in der jüngsten Vergangenheit gezeigt, dass irrefeleitete dänische Staatsangehörige aus Gründen allgemeiner Menschlichkeit oder auch aus falschverstandenen Nationalgefühl heraus geglaubt haben, Saboteuren oder anderen Personen, die wegen Feindbegünstigung verfolgt wurden, helfen zu müssen. Die Bekanntmachung des Befehlshabers der deutschen Truppen in Dänemark soll alle dänischen Staatsangehörigen darauf aufmerksam machen, dass derartige Handlungen nunmehr mit den härtesten Strafen — unter Umständen — auch mit dem Tode bestraft werden. Dabei wird ausdrücklich darauf hingewiesen, dass zu den Saboteuren auch solche Personen gehören, die durch Sabotagehandlungen öffentliche und private Einrichtungen, Betriebe usw. zu zerstören suchen, die nicht unmittelbar im Dienste der deutschen Wehrmacht stehen.

ufortøvet at give de tyske Myndigheder Underretning derom.

Den, der hidtil har forsømt denne Anmeldelsespligt, undgaar Straf, hvis han opretter det forsømte saa rettidigt — dog senest den 8. September 1943 — at den planlagte Handling endnu kan forhindres.

Fra kompetent Side føjes hertil følgende supplerende Meddelelse:

Det har i den seneste Tid vist sig, at vildledte danske Statsborgere af almindelige Mennesskelighedsgrunde eller udfra misopfattet Nationalfølelse har ment at burde hjælpe Sabotører eller andre Personer, der eftersøgte for Begunstigelse af Fjenden. Bekendtgørelsen fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark tilsigter at gøre alle danske Statsborgere opmærksom paa, at saadanne Handlinger nu straffes med de haardeste Straffe — efter Omstændighederne ogsaa med Døden. Opmærksomheden henledes herved udtrykkelig paa, at til Sabotørerne henregnes ogsaa Personer, der ved Sabotagehandlinger søger at ødelægge offentlige og private Indretninger, Virksomheder o. s. v., som ikke umiddelbart staar i den tyske Værnemagts Tjeneste.

Es wird ferner ausdrücklich darauf hingewiesen, dass zur Feindbegünstigung auch jede Unterstützung von Soldaten einer feindlichen Macht gehört, sofern es sich nicht um die erste zur Erhaltung des Lebens unbedingt notwendige Hilfe bei verwundeten feindlichen Soldaten handelt. Jeder dänische Staatsangehörige, der mit feindlichen Soldaten in Berührung kommt, und sich nicht der Gefahr einer strengen Bestrafung aussetzen will, tut gut daran, sofort die zuständigen deutschen Dienststellen zu benachrichtigen.

Feindbegünstigung im erweiterten Sinne der obenangeführten Bekanntmachung ist auch jeder Versuch, innerhalb eines Betriebes Unruhe zu stiften oder zum Streik aufzufordern. Jeder dänische Staatsangehörige muss sich darüber klar sein, dass die dem Deutschen Reiche feindlich gesinnten Mächte versucht haben und immer noch versuchen werden, Dänemark zu einem Unruheherd zu machen, um auf diese Weise den deutschen Besatzungsbehörden ihre Aufgabe zu erschweren. Wer daher derartige Versuche direkt oder indirekt unterstützt, muss damit rechnen, dass er auf Grund der Bestimmungen des militärischen Ausnahmezustandes genau so hart und so streng bestraft wird, wie derjenige, der sich aktiv an Handlungen beteiligt, die gegen die Interessen des Deutschen Reiches und der deutschen Wehrmacht gerichtet sind.

Opmærksomheden henledes endvidere udtrykkelig paa, at til Begunstigelse af Fjenden henregnes ogsaa enhver Understøttelse af en fjendtlig Magts Soldater, forsaavidt der ikke er Tale om en første, til Livets Opretholdelse ubetinget nødvendig Hjælp overfor saarede fjendtlige Soldater. Enhver dansk Statsborger, der kommer i Forbindelse med fjendtlige Soldater, og som ikke vil løbe Risikoen for en streng Straf, gør vel i straks at give Underretning til de kompetente tyske Myndigheder.

Begunstigelse af Fjenden i udvidet Betydning i Henhold til ovenanførte Bekendtgørelse er ogsaa ethvert Forsøg paa indenfor en Bedrift at anstifte Uro eller opfordre til Strejke. Enhver dansk Statsborger maa være paa det rene med, at de mod det tyske Rige fjendtligt sindede Magter har forsøgt og fremdeles vil forsøge at gøre Danmark til et Arnested for Uro for paa denne Maade at vanskeliggøre de tyske Besættelsesmyndigheder deres Opgave. Den, der direkte eller indirekte understøtter saadanne Forsøg, maa følgelig regne med paa Grundlag af den militære Undtagelsestilstands Bestemmelser at blive straffet nøjagtigt ligesaa strengt og haardt som den, der aktivt er delagtig i Handlinger, som er rettet mod det tyske Riges og den tyske Værnemagts Interesser.

23.

Meddelelse af 7. September 1943 om høj Belønning for Angivelse af Sabotører.

Oversættelse.

Der Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark gibt folgendes bekannt:

In der letzten Zeit haben unverantwortliche, meist landfremde Elemente Gleissprengungen und andere Sabotageakte an den Bahnlinien Nordjüllands vorgenommen oder versucht. Dadurch sind nicht nur für militärische Transporte, sondern auch für den zivilen Bahnverkehr Behinderungen und Gefahren entstanden. In Zukunft wird Störungen dieser Art mit allen Mitteln entgegengewirkt werden.

Ehe zu Mitteln gegriffen wird, die in ihren Auswirkungen bedauerlicher Weise auch die wohlgesinnten, ordnungsliebenden Teile der dänischen Bevölkerung treffen, ergeht an diese die Aufforderung, sich an der Verhinderung der Eisenbahnsabotage tätig zu beteiligen. Erforderlich ist nicht nur die Anzeige über die glaubhafte Kenntnis des Vorhabens eines Sabotageverbrechens, zu welcher jeder bei hoher Strafe verpflichtet ist, sondern auch *die Meldung aller verdächtigen Personen und auffälligen Umstände, die zur*

Den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark bekendtgør følgende:

I den sidste Tid har uansvarlige, oftest udenlandske Elementer foretaget eller forsøgt at foretage Sporsprængninger og andre Sabotagehandlinger paa de nordjyske Jernbanelinier. Der er derved opstaaet Vanskeligheder og Farer ikke alene for militære Transporter, men ogsaa for den civile Jernbanetrafik. For Fremtiden vil Forstyrrelser af denne Art blive modvirket med alle Midler.

Før der gribes til Midler, som i deres Følger beklageligvis ogsaa vil træffe de velsindede, ordenselskende Dele af den danske Befolkning, fremkommer der Opfordring til dem om virksomt at yde Medvirkning til Forhindring af Jernbanesabotage. Fornøden er ikke alene Anmeldelse om paalideligt Kendskab til Forehavende om at begaa en Jernbaneforbrydelse, hvortil enhver er forpligtet under strengt Strafansvar, men ogsaa *Anmeldelse af alle mistænkelige Personer og paafaldende Omstændigheder, der kan*

Entdeckung und Verhinderung føre til Opdagelse og Forhindring af Sabotagefælde führen können.

Wer den deutschen Behörden sachdienliche Angaben solcher Art macht und dadurch zur Verhinderung einer geplanten Sabotage beiträgt oder die Ergreifung der Täter oder die Beschlagnahme von Sprengstofflagern ermöglicht, dem wird eine

hohe Belohnung

zugesichert. Diese Belohnung wird für jeden einzelnen Fall der Sabotage auf einen Betrag bis zu

20 000 Kronen

festgesetzt.

Vertrauliche Behandlung der Meldung wird zugesichert.

Til den, der giver de tyske Myndigheder hensigtssvarende Meddelelse af en saadan Art og derved bidrager til Forhindring af en planlagt Sabotage eller muliggør Paagribelse af Gerningsmændene eller Beslaglæggelse af Sprængstoflagre, ydes der en

høj Belønning.

Denne Belønning fastsættes i hvert enkelt Tilfælde af Sabotage til et Beløb af indtil

20 000 Kroner.

Der tilsikres fortrolig Behandling af Anmeldelsen.

24.

Meddelelse af 9. September 1943 om skærpede Færdselsbestemmelser for Storkøbenhavn, Afspærring af visse Gader samt Paalæggelse af Byen København af en Bod paa 1 Million Kroner i Anledning af, at en tysk Politisoldat er blevet dræbt.

Oversættelse.

Auf Grund der Bekanntmachung des Befehlshabers der deutschen Truppen in Dänemark vom 29. 8. 43 über die Verhängung des Ausnahmezustandes in Dänemark wird folgendes mitgeteilt:

In der Nacht vom 7. zum 8. 9. 43 wurde in der Vesterbrogade, Kopenhagen, ein Angehöriger des Polizeiverfügungsbataillon von hinten angeschossen und so schwer verletzt, dass er inzwischen gestorben ist. Mit sofortiger Wirkung wird daher folgendes bestimmt:

1. Der Radfahrverkehr in Gross-Kopenhagen wird ab 20 Uhr bis 5 Uhr verboten. Ausgenommen hiervon sind nur Angehörige der Polizei, Feuerwehr, uniformierte Angehörige des Rettungskorps, der dänischen Staatsbahn und der Post. Ferner sind ausgenommen diejenigen Personen, die einen Passierschein der Standortkommandantur zum Betreten der Strasse während der Sperrzeit besitzen.

I Medfør af Bekendtgørelsen af 29. August 1943 fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark om Indførelse af Undtagelsestilstand i Danmark meddeles følgende:

Natten mellem 7. og 8. September 1943 er en tysk Vagtmester blevet skudt ned bagfra paa Vesterbrogade og saaret saa alvorligt, at han siden er afgaaet ved Døden. Med øjeblikkelig Virkning fastsættes derfor følgende:

1. I Tiden Kl. 20 til Kl. 5 er det forbudt at køre paa Cykel i Storkøbenhavn.¹⁾ Undtagne herfra er kun Medlemmer af Politi og Brandvæsen samt uniformerede Personer, hørende til Redningskorpsset, Statsbanerne og Postvæsenet. Undtaget er endvidere Personer, der er i Besiddelse af en Passerseddel fra Kommandanturen til Færdsel paa Gaden indenfor Spærretiden.

¹⁾ Dette Forbud ophævedes samtidig med Undtagelsestilstanden den 6. Oktober.

2. Von 21,00 Uhr bis 5 Uhr wird das folgende Strassenviertel abgesperrt: Vesterbrogade, Saxogade, Sønderboulevard, Halmtorvet, Reventlowsgade. Ausgenommen hiervon sind die gleichen Personen wie unter 1 aufgeführt.
3. Als Busse für den feigen Überfall zahlt die Stadt Kopenhagen bis zum 10. 9. 43, 17 Uhr, einen Betrag von Kr. 1.000.000.—. Die Zahlung hat in der angegebenen Frist auf das Konto der Feldkasse Kopenhagen bei der dänischen Nationalbank zu erfolgen.
2. Fra Kl. 21 til Kl. 5 afspærres Kvarteret mellem følgende Gader: Vesterbrogade, Saxogade, Sdr. Boulevard, Halmtorvet, Reventlowsgade. Undtagne herfra er de samme Personer som under Punkt 1.
3. Som Bod for det fejge Overfald betaler Byen København inden 10. September 1943 Kl. 17 et Beløb paa 1 Million Kroner. Beløbet skal inden den angivne Frist indbetales paa Konto Feldkasse Kopenhagen i den danske Nationalbank.

25.

Meddelelse af 13. September 1943 om, at Bildrosker og civile Personbiler atter kan køre.

Den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark har anordnet, at Bildrosker, Lillebiler og private Personbiler, der har Køretilladelse fra de danske Myndigheder, fra og med Tirsdag den 14. September atter kan køre.

Hele denne Trafik maa dog kun foregaa indenfor det Sted: for Hovedstaden de tre Hovedstadskommuner, for Provinsbyerne vedkommende By og dens naturlige Opland, og for Landet vedkommende Landdistrikt, hvor Køretøjet hører hjemme, og kun i Tiden mellem Kl. 8 og Kl. 20.

26.

Meddelelse af 14. September 1943 om Rygter om Beslaglæggelse af
Cykler m. m.

Oversættelse.

Von zuständiger deutscher militärischer Seite wird mitgeteilt:

In Kopenhagen und in zahlreichen anderen Städten des Landes sind von böswilligen Elementen Gerüchte über die angebliche Beschlagnahme von Gegenständen aller Art, insbesondere von Fahrrädern, durch Dienststellen der deutschen Wehrmacht verbreitet worden, die einzig und allein den Zweck haben, die Bevölkerung zu beunruhigen. Besonders krasse Beispiele sind die Gerüchte über die angebliche Beschlagnahme des Vestersøhuses in Kopenhagen und über die Beschlagnahme von vielen hunderten von Fahrrädern, die ebenfalls in Kopenhagen durchgeführt sein soll. Im letzteren Falle haben die Verbreiter des Gerüchtes u. a. behauptet, den Besitzern der betreffenden Fahrräder sei von den deutschen Dienststellen eine Bescheinigung ausgestellt worden, auf Grund derer die Empfänger bei der dänischen Nationalbank eine Vergütung von 40.— Reichsmark bekommen sollen.

Von zuständiger deutscher militärischer Seite wird dazu mit-

Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

I København og adskillige andre af Landets Byer har ond-sindede Elementer udspredd Rygter, der ene og alene har til Formaal at forurolige Befolkningen, om, at Instanser i den tyske Værnemagt skal have beslaglagt alle mulige Slags Genstande, i Særdeleshed Cykler. Særlig ondartede Eksempler er Rygterne om en formentlig Beslaglæggelse af Vestersøhus i København og om Beslaglæggelse af Hundreder af Cykler, der ligeledes skal have fundet Sted i København. Hvad det sidste angaar, har Rygtesmedene blandt andet paastaet, at der af tyske Instanser var udstedt Bevis til Ejerne af de paagældende Cykler, paa Basis hvoraf Indehaveren skulde kunne faa en Erstatning hos den danske Nationalbank paa 40 RM.

Fra kompetent tysk militær Side meddeles i denne Anled-

geteilt, dass auf Seeland nur an einer Stelle am 29. August 51 Fahrräder vorübergehend beschlagnahmt wurden. Diese Fahrräder sind jedoch schon am gleichen Tage auf Veranlassung einer übergeordneten Dienststelle der zuständigen dänischen Polizeidienststelle zurückgegeben worden, damit sie von dort aus den Besitzern wieder ausgehändigt werden konnten.

Es ist natürlich möglich, dass von einzelnen Soldaten oder von untergeordneten Dienststellen in ähnlicher Weise Fahrräder beschlagnahmt worden sind. Aus diesem Grunde werden alle diejenigen Personen, die ihr Fahrrad abgeben mussten, aufgefordert, sich bei der zuständigen dänischen Polizeidienststelle oder bei der deutschen Standortkommandantur zu melden, damit die Rückgabe des Fahrrades veranlasst werden kann.

ning, at der kun paa et Sted paa Sjælland den 29. August en kort Tid har været beslaglagt 51 Cykler. Disse Cykler blev imidlertid straks samme Dag paa Foranledning af en overordnet Tjenesteinstans tilbagegivet det danske Politi paa det paagældende Sted, for at de derfra atter kunde blive udleveret til Ejerne.

Det er naturligvis muligt, at der paa lignende Maade kan være beslaglagt Cykler af enkelte Soldater eller underordnede Militærinstanser. Enhver, der maatte have afleveret sin Cykel, opfordres derfor til at henvende sig til det danske Politi paa vedkommende Sted eller til den lokale tyske Kommandant, saaledes at der kan drages Omsorg for Tilbagelevering af Cyklen.

27.

Meddelelse af 14. September 1943 om Straffe for Forseelser mod Forordninger fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark.

Oversættelse.

Von zuständiger deutscher Seite wird mitgeteilt:

Viele Dänen sind sich immer noch nicht im Klaren darüber, dass während des militärischen Ausnahmezustandes auch geringfügige Vergehen gegen die erlassenen Verordnungen und gegen die Interessen der deutschen Wehrmacht streng bestraft werden. So mussten sich z. B. während der ersten vierzehn Tage seit der Verhängung des Ausnahmezustandes in den verschiedenen Städten des Landes zahlreiche Personen vor deutschen Standgerichten wegen des Abreissens der Bekanntmachungen des Befehlshabers der deutschen Truppen, wegen Beleidigung der deutschen Wehrmacht oder einzelner Angehöriger der deutschen Wehrmacht und ähnlicher Delikte verantworten. Sie wurden zu Gefängnisstrafen von 2 Monaten bis zu mehreren Jahren verurteilt.

In diesem Zusammenhang muss darauf hingewiesen werden, dass jeder, der während des

Fra kompetent tysk Side meddeles:

Mange Danske har endnu ikke gjort sig det klart, at under den militære Undtagelsestilstand straffes selv smaa Forseelser mod de udstedte Forordninger og mod den tyske Værnemagts Interesser strengt. Saaledes er f. Eks. i de første 14 Dage efter Undtagelsestilstandens Indførelse forskellige Steder i Landet et større Antal Personer blevet stillet for tysk Standret for Nedrivning af Bekendtgørelser fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper, for Fornærmelse mod den tyske Værnemagt eller enkelte Medlemmer af den og for lignende Forseelser. De er blevet idømt Fængselsstraffe paa fra 2 Maaneder op til flere Aar.

I denne Sammenhæng maa det understreges, at enhver, der under Undtagelsestilstanden

Ausnahmezustandes wegen Vergehens gegen die Verordnungen des Befehlshabers der deutschen Truppen in Dänemark zu einer längeren Freiheitsstrafe verurteilt wird, damit rechnen muss, dass die Strafverbüssung in deutschen Strafanstalten durchgeführt wird. In einer Reihe von Fällen ist bereits die Strafverbüssung in deutschen Strafanstalten angeordnet worden.

idømmes en længere Frihedsstraf for Forseelser mod Forordninger fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark, maa regne med, at Straffens Afsoning vil foregaa i tyske Straffeanstalter. I en Række Tilfælde er der allerede anordnet Strafafsoning i de tyske Straffeanstalter.

28.

Meddelelse af 14. September 1943 om Skærpelse af Spærretiden i Storkøbenhavn paa Grund af alvorlige Sabotagehandlinger.

Oversættelse.

Von zuständiger deutscher militärischer Seite wird mitgeteilt:

Von der zuständigen deutschen militärischen Stelle wird mitgeteilt, dass die Polizeistunde in *Grosskøbenhavn* für alle öffentlichen Lokale, Kinos, Theater und sonstigen Vergnügungsstätten vom Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark mit Wirkung vom 14. September 1943 auf 20 Uhr festgesetzt wird, weil in der Nacht vom 12. zum 13. und in der Nacht vom 13. zum 14. September wieder mehrere Sabotagefälle schwerer Art verübt worden sind.

Das Betreten der Strassen ist ab sofort von 21 bis 5 Uhr verboten. Ausnahmen von dieser Regelung nur für diejenigen Personen, die auch bisher in der Sperrzeit die Strassen betreten durften.

Der Radfahrverkehr in *Grosskøbenhavn* bleibt wie bisher von 20 bis 5 Uhr verboten. (Ausnahmen wie bisher).

Die Absperrung des in der Bekanntmachung des Befehlshabers

Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

Den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark har, som Følge af at der i Nætterne fra 12.—13. og fra 13.—14. September paany er forefaldet et Antal alvorlige Sabotager, fastsat, at alle offentlige Lokaler, Biografer, Teatre og andre Forlystelsesetablissementer i *Storkøbenhavn* fra og med Tirsdag den 14. September skal lukke Kl. 20,00.

Færdsel paa Gaderne er, ligeledes med øjeblikkelig Virkning, forbudt i Tiden fra Kl. 21,00 til Kl. 5,00. Undtagne herfra er kun de Personer, der hidtil har haft Ret til at færdes paa Gaderne i den Tid, hvor Færdselsforbudet er gældende.

Færdsel paa Cykler i *Storkøbenhavn* er fremdeles forbudt i Tiden fra Kl. 20,00 til Kl. 5,00. Undtagne fra dette Forbud er de samme Personer som hidtil.

Afspærringen af det i Bekendtgørelse fra den Øverstbe-

bers der deutschen Truppen in Dänemark vom 9. September angegeben Stadtviertels bleibt bestehen.

Für die durch Sabotagen zerstörten 6 Lastkraftwagen der deutschen Wehrmacht hat die Stadt *København* bis zum 15. September 1943 um 15 Uhr vollwertigen Ersatz zu stellen.

Durch die oben genannten Sabotagefälle ist ausser den erwähnten 6 Lastkraftwagen der deutschen Wehrmacht, für deren Ersatz die Stadt *København* aufzukommen hat, in erheblichem Umfang dänisches Eigentum beschädigt worden. Es zeigt sich also wieder einmal, dass die Folgen der verbrecherischen Sabotageanschläge ausschliesslich von der dänischen Wirtschaft und der dänischen Bevölkerung getragen werden müssen. Solange es möglich ist, dass Saboteure in den Nachtstunden ihrem verbrecherischen Tun nachgehen, wird auch die nächtliche Ausgangssperre für die Gesamtbevölkerung aufrechterhalten bleiben, bezw. verschärft werden müssen. So beklagenswert dieser Umstand auch für die Bevölkerung ist, so muss doch andererseits festgestellt werden, dass die zuständigen deutschen Dienststellen schon im Interesse einer rücksichtslosen Bekämpfung der Sabotage die Strassen während der Nachtstunden von jeglichem Verkehr freihalten müssen.

falende over de tyske Tropper i Danmark af 9. September fastsatte Kvarter paa *Vesterbro* vedbliver at bestaa som hidtil.

Byen *København* har inden den 15. September 1943 Kl. 15,00 at levere Erstatning til samme Værdi af 6 Lastbiler tilhørende den tyske Værnemagt, som er blevet ødelagt ved Sabotage.

Ved de ovennævnte Tilfælde af Sabotage er der utover Ødelæggelsen af de 6 Værnemagten tilhørende Lastbiler, for hvilke *Københavns Kommune* vil have at stille Erstatning, i betydelig Udstrækning sket Skade paa dansk Ejendom. Det viser sig altsaa endnu en Gang, at Følgerne af de forbryderiske Sabotagehandlinger udelukkende kommer til at bæres af det danske Erhvervsliv og den danske Befolkning. Saalænge Sabotørerne viser sig at kunne drive deres forbryderiske Spil i Nattetimerne, maa Færdselsforbudet i Nattetimerne for den samlede Befolkning opretholdes eventuelt skærpes. Saa beklageligt dette end er for Befolkningen, maa det dog paa den anden Side fastslaas, at de paagældende tyske Instanser allerede for at kunne gennemføre en hensynsløs Bekæmpelse af Sabotagen maa holde Gaderne frie for enhver Færdsel i Nattetimerne.

29.

Meddelelse af 14. September 1943 om Skærpelse af Spærretiden i Aalborg Politikreds m. v. i Anledning af en Række Sabotagehandlinger.

Oversættelse.

Von der zuständigen deutschen militärischen Stelle wird mitgeteilt:

Da in der Nacht vom 13. zum 14. September 1943 in Aalborg wiederum eine Reihe von Sabotageakten verübt worden ist, haben die zuständigen deutschen militärischen Behörden angeordnet, dass für den gesamten Polizeikreis Aalborg einschliesslich der Bezirke Svenstrup und Skalborg die Polizeistunde auf 19 Uhr festgesetzt wird. Um 19 Uhr haben alle Kinos, Lokale, Theater und sonstigen Vergnügungsstätten zu schliessen. Der Strassenverkehr wird für die Zeit von 20 bis 5 Uhr gesperrt. Während der Sperrzeit dürfen die Strassen innerhalb des Polizeikreises Aalborg nur von denjenigen Personen betreten werden, die mit einem entsprechenden Ausweis auf Grund der früheren Bekanntmachungen versehen sind.

Durch die oben genannten Sabotagefälle ist nur teilweise deutsches Wehrmachtseigentum beschädigt worden, das auf Grund der bestehenden Abmachungen durch den dänischen Staat ersetzt werden muss. In der Mehr-

Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

Da der Natten mellem 13. og 14. September paany er forøvet et Antal Sabotagehandlinger, har de kompetente tyske Militærmyndigheder anordnet, at Lukketiden for hele Aalborg Politikreds samt Omraaderne Svenstrup og Skalborg fastsættes til Kl. 19. Alle Biografer, offentlige Lokaler, Teatre og andre Forlystelsesetablissementer skal lukke Kl. 19. Færdsel paa Gaderne er forbudt i Tiden fra Kl. 20 til Kl. 5, indenfor hvilket Tidsrum kun saadanne Personer maa færdes paa Gaderne i ovennævnte Omraader, der er forsynet med Passerseddel dertil paa Grundlag af tidligere Bekendtgørelse.

Ved de ovennævnte Tilfælde af Sabotage er der kun delvis Tale om Skade paa tysk Værnemagts Ejendom, der nu i Medfør af de bestaaende Aftaler maa erstattes af den danske Stat. I de fleste af Tilfældene er udelukkende dansk Ejendom blevet be-

zahl der Fälle wurde ausschliesslich dänisches Eigentum beschädigt. Die Folgen der Sabotagehandlungen fallen also der dänischen Wirtschaft und der dänischen Bevölkerung zur Last. Solange es möglich ist, dass Saboteure in den Nachtstunden ihrem verbrecherischen Tun nachgehen, wird auch die nächtliche Ausgangssperre für die Gesamtbevölkerung aufrechterhalten bleiben, bezw. verschärft werden müssen. So beklagenswert dieser Umstand auch für die Bevölkerung ist, so muss doch andererseits festgestellt werden, dass die zuständigen deutschen Dienststellen schon im Interesse einer rücksichtslosen Bekämpfung der Sabotage die Strassen während der Nachtstunden von jeglichem Verkehr freihalten müssen.

skadiget. Følgerne af Sabotagerne kommer altsaa det danske Erhvervsliv og den danske Befolkning til at bære. Saalænge Sabotørerne viser sig at kunne drive deres forbryderiske Spil i Nattetimerne, maa Færdselsforbudet i Nattetimerne for den samlede Befolkning opretholdes eventuelt skærpes. Saa beklagelig dette end er for Befolkningen, maa det dog paa den anden Side fastslaas, at de paagældende tyske Instanser allerede for at kunne gennemføre en hensynsløs Bekæmpelse af Sabotagen maa holde Gaderne frie for enhver Færdsel i Nattetimerne.

30.

Meddelelse af 14. September 1943 om Muligheden for at besøge de internerede Militærpersoner og om Udsigterne for deres Løsladelse.

Oversættelse.

Von zuständiger deutscher militärischer Seite wird mitgeteilt:

In den letzten Tagen haben sich zahlreiche Angehörige von internierten dänischen Soldaten an das Wachpersonal der einzelnen Lager und an andere deutsche Dienststellen mit der Bitte gewandt, die Soldaten aufsuchen und sprechen zu dürfen. Abgesehen davon, dass derartigen Bitten während der Dauer des militärischen Ausnahmezustandes aus anderen gewichtigen Gründen zur Zeit noch nicht stattgegeben werden kann, lässt sich auch aus technischen Gründen eine allgemeine Besuchserlaubnis vorläufig noch nicht durchführen. Gesuche dieser Art sind daher vorerst zwecklos, wenn es sich nicht um ganz besonders gelagerte Ausnahmefälle handelt (schwere Krankheitsfälle oder Todesfälle in der Familie usw.). Nur in solchen Fällen wird von den zuständigen deutschen Dienststellen geprüft werden, inwieweit eine Besuchserlaubnis erteilt werden kann.

Darüber hinaus wird von der dänischen Bevölkerung immer wieder die Frage gestellt, wann

Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

I de sidste Dage har talrige Paarørende til internerede danske Soldater henvendt sig til Vagtmandskabet ved de enkelte Lejre og til andre tyske Tjenestesteder for at faa Tilladelse til at besøge og tale med Soldaterne. Bortset fra at saadanne Henvendelser, saa længe den militære Undtagelsestilstand vedvarer, foreløbig af andre vigtige Grunde endnu ikke kan imødekommes, kan det indtil videre heller ikke af tekniske Grunde lade sig gøre at gennemføre en almindelig Tilladelse til at aflægge saadanne Besøg. Henvendelser af denne Art er derfor indtil videre unyttige, hvor det ikke drejer sig om ganske særligt begrundede Undtagelsestilfælde (alvorlig Sygdom eller Dødsfald i Familien og lignende). Kun i saadanne Tilfælde vil de paagældende tyske Tjenestesteder tage Spørgsmaalet om, hvorvidt der kan gives Besøgstilladelse, op til Behandling.

Der spørges endvidere fra den danske Befolknings Side til Stadighed om, hvornaar de interne-

die internierten Soldaten freigelassen werden können. Auch diese Frage wird von den zuständigen deutschen militärischen Dienststellen zu gegebener Zeit geprüft und entschieden. Man muss sich doch im Klaren darüber sein, dass es den deutschen Dienststellen nicht leicht fällt, die Durchführung so weitgehender Vergünstigungen zu überlegen, wenn gleichzeitig immer wieder festgestellt werden muss, dass auch bei den Sabotagefällen der allerjüngsten Zeit die unverantwortlichen Saboteure aus der Bevölkerung heraus noch unterstützt worden sind. Und wenn selbst dort, wo sich nur ganz wenige bezahlte Subjekte aktiv an Sabotagehandlungen beteiligt haben, doch festgestellt werden muss, dass diese Sabotagefälle nicht hätten durchgeführt werden können, wenn sich die Bevölkerung aktiv an der Bekämpfung derartiger Handlungen beteiligt, und auf diese Weise mithelfen würde, dass wieder Ruhe und Ordnung im Lande herrschen.

Ein geradezu klassisches Beispiel für die Passivität der Bevölkerung in diesen Dingen, die doch ihr eigenes Schicksal weitgehend beeinflussen, wie die Ereignisse der letzten Wochen genügend deutlich bewiesen haben, ist die Tatsache, dass es in Kopenhagen möglich war, dass von einem vollbesetzten Strassenbahnwagen herunter eine Sprengbombe gegen ein Gebäude geworfen werden konnte,

rede Soldater vil kunne blive frigivet. Ogsaa dette Spørgsmaal vil, naar Tiden kommer, blive taget op og afgjort af de kompetente tyske militære Instanser. Men man maa gøre sig det klart, at det ikke falder de tyske Instanser let at tage Spørgsmaalet om Gennemførelse af en saa vidtgaaende Imødekommenhed op til Overvejelse, naar det samtidig til Stadighed maa fastslaas, at selv ved den seneste Tids Sabotage tilfælde ydes der de uansvarlige Sabotører Hjælp fra Befolkningens Side. Eller naar det selv der, hvor kun ganske faa betalte Subjekter aktivt har taget Del i Sabotagerne, alligevel maa konstateres, at disse Sabotagehandlinger ikke havde kunnet gennemføres, hvis Befolkningen aktivt tog Del i Bekæmpelsen af saadanne Handlinger og paa denne Maade hjalp med til, at der igen herskede Ro og Orden i Landet.

Et simpelthen klassisk Eksempel paa Befolkningens Passivitet i disse Forhold, der dog, som Begivenhederne i de sidste Uger tydeligt nok viser, har en langt-rækkende Indflydelse paa dens egen Skæbne, er den Kendsgerning, at det i København har været muligt, at der fra en menneskefyldt Sporvogn er blevet kastet en Sprængbombe imod en Bygning, uden at de øvrige Passagerer følte sig foranlediget til

ohne dass die übrigen Fahrgäste sich gemüssigt fühlten, den Täter der Polizei zu übergeben.

Abschliessend kann also gesagt werden, dass auch in dieser Frage die dänische Bevölkerung selbst entscheidend dazu beitragen kann, das Los der Internierten zu verbessern und den deutschen Besatzungsbehörden den Entschluss zu einem weiteren Entgegenkommen zu erleichtern.

at overlevere Gerningsmanden til Politiet.

Alt i alt kan det altsaa siges ogsaa for dette Spørgsmaals Vedkommende, at den danske Befolkning selv i afgørende Grad kan bidrage til at bedre de Interneredes Lod og at lette de tyske Besættelsesmyndigheder Beslutningen om en videregaaende Imødekommenhed.

31.

Anordning af 16. September 1943 om Aflevering af Materiel der tilhører den danske Hær, og som endnu befinder sig i Privatbesiddelse.

Oversættelse.

Auf Grund der Bekanntmachung vom 29. August 1943 über die Verhängung des militärischen Ausnahmezustandes in Dänemark wird folgendes angeordnet:

Bis zum 1. 10. 1943 ist sämtliches dänisches Heeresgerät, das sich noch in dänischem Privatbesitz befindet oder zur Aufbewahrung an Zivilpersonen gegeben wurde, bei der nächsten deutschen militärischen Dienststelle anzumelden oder abzuliefern.

Wer bis zum 1. 10. 1943 das dänische Heeresgerät nicht anmeldet oder abliefern wird nach den Bestimmungen des militärischen Ausnahmezustandes bestraft.

I Medfør af Bekendtgørelsen af 29. August 1943 om Etablering af militær Undtagelsestilstand i Danmark anordnes:

Alt den danske Hær tilhørende Materiel, der endnu befinder sig i dansk Privatbesiddelse, eller som er givet Civilpersoner til Opbevaring, skal senest den 1. Oktober 1943 anmeldes eller afleveres til nærmeste tyske militære Myndighed.

Den, der undlader inden 1. Oktober 1943 at anmelden eller aflevere saadant den danske Hær tilhørende Materiel, straffes i Henhold til Reglerne for den militære Undtagelsestilstand.

32.

Bekendtgørelse af 18. September 1943 om Forbud mod Jagt og Skydning
i visse Omraader i Jylland.¹⁾

Oversættelse.

Ab 29. 9. 43 wird im Küstengebiet beginnend 5 km südlich Frederikshavn bis Skagen und der Westküste Jütlands entlang bis westlich Ribe und für die gesamte Insel Fanø jedes Schiessen und Ausübung der Jagd durch Zivilpersonen in einem 2 km breiten Streifen von der Küste landeinwärts gehend verboten. Im Hinterland ist jedes Schiessen im 500 m Umkreis von Wehrmachtsunterkünften ebenfalls für Zivilpersonen untersagt.

Fra den 29. September at regne er paa en Kyststrækning begyndende 5 km Syd for Frederikshavn, nordpaa til Skagen og derfra sydpaa langs Jyllands Vestkyst indtil Vest for Ribe, endvidere for hele Fanøs Vedkommende, al Jagt og anden Skydning forbudt Civilpersoner i en Afstand fra Kysten paa 2 km ind i Landet. Bag denne Linie er enhver Skydning indenfor en Afstand af 500 Meter fra Steder, hvor der findes tysk Værnemagt, ligeledes forbudt Civilpersoner.

¹⁾ Jfr. Justitsministeriets Bekendtgørelse af 25. September 1943 af følgende Ordlyd:

»I Medfør af § 2 i midlertidig Lov Nr. 219 af 1. Maj 1940 om skærpet Straf for visse Overtrædelser af Borgerlig Straffelov og om Ændring af Politilovgivningen fastsættes herved følgende:

§ 1.

Stk. 1. Enhver Brug af Skydevaaben er forbudt indenfor et Omraade af 500 m fra Steder, hvor der er stationeret tysk Militær.

Stk. 2. Paa følgende Kyststrækning: 5 km Syd for Frederikshavn, nordpaa til Skagen og derfra sydpaa langs Jyllands Vestkyst til Vest for Ribe samt paa Øen Fanø er enhver Brug af Skydevaaben forbudt indenfor et Omraade af 2 km fra Kysten ind i Landet.

Stk. 3. Bestemmelserne i Stk. 1 og 2 finder ikke Anvendelse paa Benyttelsen af Slagteapparater.

§ 2.

Overtrædelse af Bestemmelserne i § 1, Stk. 1 og 2, straffes med Bøde, Hæfte eller Fængsel indtil 2 Aar.

§ 3.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft den 29. September 1943. Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab.

33.

Skrivelse af 19. September 1943 til Justitsministeriet og Rigspolitichefen
fra Admiral Dänemark vedrørende Forbud mod Lystsejlad.¹⁾

ADMIRAL DÄNEMARK
B. Nr. G 17580 Kü.

Geheim. Stabsquartier, den 19. September 1943.

An

Justizministerium *Kopenhagen.*

Reichspolizeichef *Kopenhagen.*

Betrifft: Wassersportfahrzeuge.

Es wird gebeten, folgende Sicherungsmassnahmen gegen die missbräuchliche Verwendung von Wassersportfahrzeugen zu treffen.

- 1) Am Sonntag, den 26. September 1943, haben sämtliche im Bereiche Dänemark vorhandenen Segelsportfahrzeuge in der Zeit von Sonnenaufgang bis Sonnenuntergang — soweit dieses noch nicht geschehen — auf dem kürzesten Wege ihren gemeldeten Liegeplatz aufzusuchen. Während des Verholens der Fahrzeuge darf der Abstand von der Küste nicht mehr als 2 sm betragen. Die Genehmigung zum Auslaufen erteilt die dänische Küstenpolizei. Die weitere Überwachung der Fahrzeuge erfolgt ebenfalls durch die dänische Küstenpolizei.

¹⁾ Jfr. Justitsministeriets Bekendtgørelse af 30. September 1943 af følgende Ordlyd:

»I Medfør af § 2 i midlertidig Lov Nr. 219 af 1. Maj 1940 om skærpet Straf for visse Overtrædelser af Borgerlig Straffelov og om Ændring af Politilovgivningen fastsættes herved følgende:

§ 1.

Al Lystsejlad med Motorbaade, sejlførende Fartøjer, Robaade, Kanoer, Kajaker og lignende er indtil videre forbudt i dansk territorialt Farvand, medmindre Rigspolitichefen i hvert enkelt Tilfælde har meddelt Tilladelse hertil.

§ 2.

Overtrædelse af det i § 1 givne Forbud straffes med Bøde, Hæfte eller Fængsel indtil 2 Aar.

§ 3.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft straks. Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab.»

- 2) Für alle im Küstenbereich zwischen Hundested und Præstø vorhandenen, nicht gewerbsmässig benutzten Ruderboote und sämtliche Kajaks und Kanus, die bisher noch nicht unter polizeilicher Aufsicht in Häfen oder Sammelplätzen zusammengezogen worden sind, ist dieses am Sonntag den 26. September 1943, in der Zeit von Sonnenaufgang bis Sonnenuntergang nachzuholen. Genehmigung zum Auslaufen und weitere Überwachung der Fahrzeuge erfolgt durch die dänische Küstenpolizei.

Im übrigen wird noch bemerkt, dass das Verbot des Wassersportverkehrs sich auf den ganzen Bereich Dänemark bezieht. Admiral Dänemark bittet, die erfolgte Durchführung der Massnahmen und die Übernahme der Fahrzeuge in polizeiliche Überwachung zu bestätigen.

Zusatz *nur* für K. i. A. Dänische Inseln.

Der Sund ist am 26. 9. mit verfügbaren Booten der H. S. Fl. Kopenhagen und den Küstenschutzbooten des Haka Helsingør zu überwachen.

(gez.) Wurmbach.

34.

Anordning af 20. September 1943 om Forbud mod Udsækning af Spirituosa i Tiden Kl. 17—10.¹⁾

Oversættelse.

Auf Grund der Bekanntmachung des Befehlshabers der deutschen Truppen in Dänemark über die Verhängung des Ausnahmezustandes wird angeordnet, dass mit Wirkung vom 20. 9. 43 bis auf weiteres der Ausschank von Spirituosen in den öffentlichen Lokalen in der Zeit von 17 bis 10 Uhr morgens verboten ist.

I Medfør af Bekendtgørelsen fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark om Etablering af Undtagelsestilstand anordnes, at Udsækning af Spirituosa i offentlige Lokaler med Virkning fra Mandag den 20. September indtil videre er forbudt i Tiden fra Kl. 17 til Kl. 10 Morgen.²⁾

¹⁾ Jfr. Justitsministeriets Bekendtgørelse af 22. September 1943 af følgende Ordlyd:

»I Medfør af § 2 i midlertidig Lov af 1. Maj 1940 om skærpet Straf for Overtrædelse af Borgerlig Straffelov og om Ændring af Politilovgivningen fastsættes herved følgende:

§ 1.

Udsækning af stærke Drikke med Undtagelse af Øl og Vin i Beværtninger, Gæstgiverier og andre offentlige Lokaler, herunder Forsamlings- og Selskabslokaler, er indtil videre forbudt i Tiden fra Kl. 17 til Kl. 10.

§ 2.

Den, der udsækner eller nyder stærke Drikke i Strid med Bestemmelsen i § 1, straffes med Bøde, Hæfte eller Fængsel indtil 2 Aar.

§ 3.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft straks. Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab.»

²⁾ Forbudet ophævedes den 11. Oktober 1943.

35.

Meddelelse af 21. September 1943 om Gavepakker til de internerede Militærpersoner og om Besøgstilladelse m. m.

Oversættelse.

Von zuständiger deutscher militärischer Seite wird mitgeteilt:

Da viele Angehörige von Internierten in der Zusendung von Paketen das erforderliche Mass an Beschränkung nicht eingehalten haben, wird bestimmt, dass jedem Internierten in der Woche nur 1 Paket im Höchstgewicht von 5 kg zugesandt werden darf.

Angehörige von Internierten der ehemaligen dänischen Wehrmacht wenden sich in zahlreichen Fällen an die Dienststelle der deutschen Wehrmacht, um eine Besuchserlaubnis, einen Urlaub oder die Entlassung ihrer internierten Angehörigen zu erwirken. Die Begründung derartiger Anträge rechtfertigt nur in seltenen Fällen deren Genehmigung. Die Bevölkerung wird daher darauf hingewiesen, dass Anträge auf Besuchserlaubnis und Urlaub nur in dringenden Fällen (z. B. Todesfall naher Angehöriger usw.) Aussicht auf Erfolg haben.

Eine bevorzugte Entlassung einzelner Internierter aus privaten Gründen kann mit Rücksicht auf die gleichmässige Behandlung aller ehemaligen dänischen Soldaten nicht genehmigt werden.

Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

Da mange af de Interneredes Paarørende ikke har overholdt en nødvendig Begrænsning med Hensyn til Gavepakker, fastsættes det, at hver Interneret pr. Uge kun maa faa tilstillet en Pakke, der højst maa veje 5 kg.

Paarørende til Internerede, der tilhører den tidligere danske Hær, har i mange Tilfælde henvendt sig til den tyske Værnemagt for at opnaa Tilladelse til at aflægge deres Paarørende Besøg eller anmode om Orlov for eller Frigivelse af internerede Paarørende. I de fleste Tilfælde har der ikke været tilstrækkeligt Grundlag for at imødekomme disse Henvendelser. Det meddeles derfor til Efterretning, at Anmodninger om Tilladelse til Besøg og om Orlov for de Internerede kun har Udsigt til at blive imødekommet, hvis der foreligger de alleralvorligste Grunde, f. Eks. Dødsfald i den nærmeste Familie o. l.

Særlig Imødekommenhed med Hensyn til Frigivelse af enkelte Internerede af private Grunde kan under Hensyn til en ligelig Behandling af alle de internerede tidligere danske Soldater ikke finde Sted.

36.

Meddelelse af 21. September 1943 angaaende et Mordforsøg paa en tysk Soldat samt om Paalæggelse af Byen København af en Bod paa 500 000 Kroner og Belønning til Personer, der giver Oplysninger, som kan føre til Gerningsmandens Paagribelse.

Oversættelse.

Von zuständiger deutscher militärischer Seite wird mitgeteilt:

Die am 20. September erlassenen Anordnungen des Befehlshabers der deutschen Truppen in Dänemark haben — abgesehen von dem für das ganze Land geltenden Ausschankverbot für Spirituosen — für die Bevölkerung von Gross-Kopenhagen eine weitere Verlängerung der Sperrzeit für den Strassenverkehr gebracht, die bis einschliesslich 23. September gilt. Darüber hinaus wurde der Stadt Kopenhagen eine Busse von 500.000 Kronen auferlegt.

In diesem Zusammenhang muss noch einmal darauf hingewiesen werden, dass die neuen Anordnungen auf einen feigen Mordversuch zurückzuführen sind, der am 18. September an einem deutschen Wehrmachtangehörigen verübt worden ist.

Der betreffende Soldat war im Begriffe, auf seinem Fahrrad von Avedøre zu seiner Wohnung zu fahren, als er auf dem Roskildevej aus einer Entfernung von

Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

De Anordninger fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark, der blev udstedt den 20. September, har — udover Udkækningsforbudet for Spirituosa, der er gældende for hele Landet — for Befolkningen i Storkøbenhavn bragt en yderligere Forlængelse af Færdselsforbudet, som er gældende indtil Torsdag den 23. September incl. Der er derudover paalagt Byen København en Bod paa 500.000 Kroner.

Det maa i denne Anledning endnu en Gang understreges, at de nye Anordninger maa føres tilbage til et fejgt Mordforsøg, der den 18. September er forøvet mod en tysk Militærperson.

Den paagældende Soldat var paa Cykel paa Vej fra Avedøre til sin Bolig, da han paa Roskildevej blev skudt i Ryggen fra en Afstand af fem Meter. Han blev

5 m in den Rücken geschossen wurde, sodass er mit einer schweren Verletzung in das Lazarett eingeliefert werden musste.

Es handelt sich also um einen Mordversuch aus dem Hinterhalt. In einer vom Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark veranlassten Bekanntmachung durch Plakatanschlag wird die Erwartung ausgesprochen, dass die Bevölkerung von diesem gemeinen Verbrechen abrückt, und mithilft, den Täter, der nach der Tat geflüchtet ist, seiner verdienten Strafe zuzuführen.

Denjenigen Personen, die entsprechende Mitteilungen machen, die zur Festnahme des Täters führen, wird eine Belohnung von 50.000 Kronen zugesichert. Es ist dafür Sorge getragen, dass die Namen dieser Personen geheim gehalten werden.

haardt saaret bragt til et Lazarett.

Der foreligger altsaa et Forsøg paa Mord fra Baghold. Den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark har foranlediget en Bekendtgørelse ved Hjælp af Plakater, hvori der udtales Forventningen om, at Befolkningen tager Afstand fra denne gemene Forbrydelse og hjælper med til, at Gerningsmanden, der flygtede efter at have forøget sin Gerning, kan faa sin fortjente Straf.

Der tilsikres Personer, som giver Oplysninger, der fører til Gerningsmandens Paagribelse, en Belønning paa 50.000 Kroner. Der er draget Omsorg for, at saadanne Personers Navne hemmeligholdes.

37.

Meddelelse af 22. September 1943 om Flagning paa H. M. Kongens Fødselsdag.

Oversættelse.

Von zuständiger deutscher militärischer Seite wird mitgeteilt: Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

Anlässlich des Geburtstags des dänischen Königs am 26. 9. 1943 darf an allen Orten die an dem Tage übliche Beflagung gezeigt werden. Der kan overalt flages i sædvanlig Udstrækning paa den danske Konges Fødselsdag Søndag den 26. September 1943.

Die Schaufenster können in üblicher Weise geschmückt werden. Udstillingsvinduer o. l. kan smykkes paa sædvanlig Maade.

Die öffentlichen Verkehrsmittel können Flaggenschmuck zeigen. Offentlige Transportmidler maa være udsmykkede med Flag.

Die Bestimmungen über das Versammlungsverbot während des Ausnahmezustandes bleiben für den 26. 9. voll bestehen. Bestemmelserne om Forsamlingsforbud under Undtagelsestilstanden forbliver gældende i fuld Udstrækning for Søndagen den 26. September.

38.

Meddelelse af 22. September 1943 angaaende Mordet paa en tysk Soldat samt om Paalæggelse af Byen Odense af en Bod paa 1 Million Kroner og Belønning til Personer, der giver Oplysninger, som kan føre til Gerningsmandens Paagribelse.

Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

De Anordninger fra den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark, der blev udstedt den 20. September, har — udover Udsænkingsforbudet for Spirituosa, der er gældende for hele Landet — for Befolkningen i Odense bragt en yderligere Forlængelse af Færdselsforbudet, der er gældende indtil Torsdag den 23. September incl.

Der er derudover paalagt Byen Odense en Bod paa 1 Million Kroner.

Det maa i denne Anledning endnu en Gang understreges, at de nye Anordninger maa føres tilbage til et fejgt Mord, der den 19. September er blevet forøvet paa en tysk Underofficer.

Den Øverstbefalende for de tyske Tropper i Danmark har foranlediget en Bekendtgørelse ved Hjælp af Plakater, hvori der udtales Forventningen om, at Befolkningen tager Afstand fra denne gemene Forbrydelse og hjælper med til, at Gerningsmanden faar sin fortjente Straf.

Der tilsikres Personer, som giver Oplysninger, der fører til Gerningsmandens Paagribelse, en Belønning paa 50 000 Kr. Der er draget Omsorg for, at saadanne Personers Navne hemmeligholdes.

39.

Meddelelse af 24. September 1943 om Forbud mod Sportsstævner.

Oversættelse.

Von zuständiger deutscher militärischer Seite wird mitgeteilt: Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

Zur Klärung von Irrtümern wird bekanntgegeben, alle Sportwettkämpfe in ganz Dänemark mit Zuschauern sind mit Ausnahme von Pferdesport-Veranstaltungen verboten. Nur Trainingsspiele ohne Zuschauer sind erlaubt. For at undgaa Misforstaaelser bekendtgøres herved, at bortset fra Travløb, Galopløb og andre Hestesport-Foranstaltninger er over hele Danmark alle Sportskampe, hvortil der er Tilskuere, forbudt. Kun Træningskampe, hvortil der ingen Tilskuere er, er tilladt.

40.

Meddelelse af 30. September 1943 om Spærretid for hele Jylland.

Oversættelse.

Von zuständiger deutscher militärischer Seite wird mitgeteilt: Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

Mit Wirkung vom 1. Oktober 1943 werden für ganz Jütland folgende Sperrzeiten festgesetzt: Med Virkning fra Fredag den 1. Oktober fastsættes for hele Jylland følgende Spærretider:

Alle öffentlichen Lokale, Kinos, Theater usw. schliessen um 20 Uhr. Alle offentlige Lokaler, Biografer, Teatre o. s. v. skal lukke Kl. 20.

Das Betreten der Strasse ist von 21 bis 5 Uhr verboten. Ausgenommen hiervon sind nur Angehörige der Polizei, Feuerwehr, uniformierte Angehörige des Rettungskorps, der dänischen Staatsbahn und der Post. Ferner sind ausgenommen diejenigen Personen, die einen Passierschein zum Betreten der Strassen während der Sperrzeit besitzen. Færdsel paa Gaderne (Landeveje og andre offentlige Veje) er forbudt i Tiden fra Kl. 21 til Kl. 5. Undtagne herfra er kun Politiets og Brandvæsenets Personale samt Personale ved Redningskorpset, Statsbanerne og Postvæsenet, naar de er i Uniform. Undtagne er endvidere Personer, der er i Besiddelse af Passérseddel til Færdsel paa Gaderne indenfor Spærretiden.

41.

Meddelelse af 2. Oktober 1943 om Løsladelse af de internerede danske Soldater, udsendt gennem Ritzaus Bureau af de tyske Myndigheder.

Officielt meddeles:

Efter at Jøderne, som ved deres tyskjenntlige Ophidselsesvirksomhed og deres moralske og materielle Støtte til Terror- og Sabotagehandlinger, hvilket i væsentlig Grad har bidraget til Skærpelsen af Situationen i Danmark, ved de fra tysk Side trufne Forholdsregler er blevet udskilt af det offentlige Liv og hindret i fortsat at forgifte Atmosfæren, vil der som Opfyldelse af det Ønske, der næres i videre Kredse af den danske Befolkning i de nærmeste Dage blive paabegyndt Løsladelse af internerede danske Soldater, og Løsladelsen vil finde Sted i det Tempo, der bestemmes af de tekniske Muligheder.

42.

Skrivelse af 4. Oktober 1943 om Sejladsen til Bornholm.

DER BEFEHLSHABER
DER DEUTSCHEN TRUPPEN
IN DÄNEMARK

Hauptquartier, den 4. 10. 1943.

An das
Kgl. Dänische Aussenministerium
Kopenhagen.

Auf Grund der Bekanntmachung des Befehlshabers der deutschen Truppen in Dänemark über die Verhängung des Ausnahmezustandes in Dänemark wird folgendes angeordnet:

1. Die Routendampfer von Kopenhagen nach Bornholm und zurück müssen bei Belegung der Schiffe mit mehr als 5 Soldaten der deutschen Wehrmacht den Weg 32 (Sundweg) benutzen. Sie haben die Fahrt durch den Falsterbokanal zu vermeiden. Zuwiderhandlungen werden auf Grund der Kriegssonderstrafrechtsordnung, Teil I § 4, bestraft.
2. Admiral Dänemark wird mit der Kontrolle der Durchführung der Anordnung beauftragt.

Ich bitte, die in Frage kommenden Schifffahrtsgesellschaften umgehend zu verständigen.

A. B.

(gez.) Handelsmann.

43.

Meddelelse af 5. Oktober 1943 om Ophævelse af den militære Undtagelsestilstand.

Oversættelse.

Von zuständiger deutscher militärischer Seite wird mitgeteilt: Fra kompetent tysk militær Side meddeles:

Der militärische Ausnahmezustand wird mit Beginn des 6. Oktober 1943 aufgehoben. Den militære Undtagelsestilstand ophæves fra og med Onsdag den 6. Oktober ved Døgnet Begyndelse.

44.

Skrivelse af 5. Oktober 1943 fra det tyske Riges Befuldmægtigede angaaende Bestemmelser, der skal forblive i Kraft efter Ophævelse af Undtagelsestilstanden.

DER REICHSBEVOLLMÄCHTIGTE
IN DÄNEMARK
II/82/43.

Kopenhagen, den 5. Oktober 1943.

An den Leiter des dänischen Aussenministeriums
Herrn Direktor N. Svenningsen,
Kopenhagen.

Schr geehrter Herr Svenningsen,

Unter Bezugnahme auf unsere Besprechung am 4. 10. 43 teile ich Ihnen mit, dass der Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark wünscht, dass die folgenden von ihm getroffenen Anordnungen und Regelungen auch nach der Aufhebung des militärischen Ausnahmezustandes in Kraft bleiben:

- 1) Ziffer 5) der Bekanntmachung über Verhängung des Ausnahmezustandes vom 29. 8. 43 betreffs Streikverbot.
- 2) Die Verordnung über Beschlagnahme von Gebäuden und Liegenschaften vom 4. 9. 43.
- 3) Verordnung über Lieferung und Leistung dänischer Firmen für die deutsche Wehrmacht in Dänemark vom 4. 9. 43.
- 4) Bekanntmachung betr. Ablieferung von Waffen und Sprengstoffen, die sich in dänischem Privatbesitz befinden vom 3. 9. 43.
- 5) Sportschiessen und Jagdausübung an der Küste Jütlands und in der Nähe von Wehrmachtunterkünften vom 18. 9. 43.
- 6) Abgabe dänischer Heeresgeräte, die sich noch in dänischem Privatbesitz befinden oder zur Aufbewahrung an Zivilpersonen gegeben wurden vom 16. 9. 43.
- 7) Bekanntmachung über das Verbot des Tragens dänischer Wehrmachtsuniform in der Oeffentlichkeit.

- 8) Bekanntmachung über Beschränkung des Reise- und Postverkehrs nach Schweden vom 10. 9. 43.
- 9) Oeffentliche Bekanntmachung über Zusicherung von Belohnungen bei Aufdeckung von Sabotageakten usw., Ergreifen von Saboteuren.

Ich wäre Ihnen sehr dankbar, wenn Sie mir möglichst bis zum heutigen Abend mitteilen wollten, welche dieser Anordnungen und Regelungen von der dänischen Verwaltung als dänische Anordnung oder Regelung übernommen wird.

Mit vorzüglicher Hochachtung

(gez.) W. Best.

Under en mundtlig Drøftelse mellem den tyske Rigsbefuldmægtigede og Direktøren for Udenrigsministeriet den 5. Oktober 1943 konstateredes, at det fornødne med Hensyn til Punkt 4 og 5 i foranstaaende Skrivelse vilde blive foretaget ved dansk Foranstaltning, at Punkt 8 og 9 ikke gav Anledning til nogen Foranstaltning hverken fra dansk eller fra tysk Side, samt at der for de øvrige Punktets Vedkommende vilde blive udfærdiget en Bekendtgørelse af den tyske Rigsbefuldmægtigede, der iøvrigt erklærede, at han endvidere agtede at opretholde Forsamlingsforbudet i det Omfang, hvori det hidtil var blevet haandhævet.

Den under Nr. 8 nævnte Bekendtgørelse ses ikke at have foreligget for de danske Myndigheder.

45.

Bekendtgørelse af 6. Oktober 1943 fra det tyske Riges Befuldmægtigede angaaende nogle af de under Undtagelsestilstanden udstedte Anordninger, der forbliver i Kraft.

Oversættelse.

Der Reichsbevollmächtigte Dr. Best gibt bekannt, dass die folgenden von dem Befehlshaber der deutschen Truppen während des militärischen Ausnahmezustandes erlassenen Anordnungen auch nach der Aufhebung des Ausnahmezustandes in Kraft bleiben, bis ihre Aufhebung bekannt gegeben wird:

1) Die in der Bekanntmachung über die Verhängung des Ausnahmezustandes vom 29. 8. 1943 enthaltenen Anordnungen betr. Streikverbot und Versamlungsverbot (das letzte in dem bisher gehandhabten Umfange), 2) die Verordnung über Beschlagnahme von Gebäuden und Liegenschaften vom 4. 9. 1943, 3) die Verordnung über Lieferung und Leistung dänischer Firmen für die deutsche Wehrmacht in Dänemark vom 4. 9. 1943, 4) die Bekanntmachung über das Verbot des Tragens dä-	Det tyske Riges Befuldmægtigede, Dr. Best, meddeler, at følgende af den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark under den militære Undtagelsestilstand udstedte Anordninger forbliver i Kraft efter Undtagelsestilstandens Ophævelse, indtil Meddelelse om deres Ophævelse maatte blive givet: 1) De i Bekendtgørelse om Etablering af Undtagelsestilstand af 29. August 1943 indeholdte Bestemmelser vedrørende Forbud mod Strejker og vedrørende Forsamlingsforbud — dette sidste i det Omfang, hvori Forbudet hidtil er blevet haandhævet. 2) Forordningen om Beslaglæggelse af Bygninger og Grundstykker af 4. September 1943. 3) Forordning om Leverance og Arbejdsydelse for den tyske Værnemagt i Danmark fra danske Firmaer af 4. September 1943. 4) Bekendtgørelse af 3. September 1943 om Forbud mod of-

nischer Wehrmachtsuniform in der Öffentlichkeit vom 3. 9. 1943, 5) die Verordnung über die Abgabe dänisches Heeresgeräts vom 16. 9. 1943.	fentligt at bære dansk Militær-Uniform. 5) Forordning af 16. September 1943 om Aflevering af dansk militært Materiel.

Die übrigen während des Ausnahmezustandes erlassenen Anordnungen treten mit der Aufhebung des Ausnahmezustandes ausser Kraft.

De øvrige under Undtagelsestilstanden udstedte Anordninger træder ud af Kraft ved Undtagelsestilstandens Ophævelse.

Den tyske Tekst til denne Bekendtgørelse blev af den tyske Rigsbefuldmægtigede tilstillet Udenrigsministeriet med en Skrivelse af 6. Oktober 1943 af følgende Ordlyd:

»An
das Königlich Dänische Aussenministerium
zu Hd. von Herrn Direktor Svenningsen,
Kopenhagen.

Under Bezugnahme auf die fernmündliche Besprechung mit Herrn Direktor Svenningsen am 5. 10. 43 teile ich mit, dass ich heute durch Presse und Rundfunk bekannt gegeben habe, dass fünf Verordnungen, die der Befehlshaber der deutschen Truppen in Dänemark während des militärischen Ausnahmezustandes erlassen hat, bis zu ihrer besonderen Aufhebung in Kraft bleiben.

Der Wortlaut dieser Bekanntmachung ist als Anlage beigefügt.

Für die Uebermittlung von Abdrucken aller Anordnungen, die von den dänischen Ministerien aus Anlass der Aufhebung des Ausnahmezustandes getroffen worden sind, wäre ich sehr dankbar.

(gez.) W. Best.

46.

Skrivelse af 13. Oktober 1943 fra Udenrigsministeriets Direktør til det tyske Riges Befuldmægtigede angaaende de fra dansk Side i Anledning af Undtagelsestilstandens Ophævelse udfærdigede Bestemmelser.

Kopenhagen, den 13. Oktober 1943.

Bezugnehmend auf das Schreiben des Herrn Reichsbevollmächtigten vom 6. ds. Mts., II/84/43, betreffend die Aufhebung des Ausnahmezustandes erlaubt sich das Ministerium des Aeussern hierdurch mitzuteilen, dass dänischerseits aus Anlass der Aufhebung des Ausnahmezustandes folgende Bestimmungen erlassen worden sind:

- 1) Bekanntmachung des Justizministeriums vom 6. Oktober 1943 betreffend Verbot gegen den Besitz von Schusswaffen, Munition und Sprengstoffen.
- 2) Bekanntmachung des Justizministeriums vom 11. Oktober 1943 betreffend Aufhebung des Ausschankverbots.
- 3) Bekanntmachung des Handelsministeriums vom 6. Oktober 1943 betreffend Polizeistunde für Vergnügungsstätten, Restaurants usw.
- 4) Runderlass des Handelsministeriums vom 6. Oktober 1943 an die Polizeibehörden betreffend die Polizeistunde.
- 5) Runderlass des Generaldirektorats der Staatsbahnen Nr. 301 betreffend Aufhebung der Beschränkung des Fahrkartenverkaufs für Schnellzüge.
- 6) Runderlass des Verkehrsministeriums vom 6. Oktober 1943 betreffend die Benutzung des Liniennetzes der konzessionierten Fernsprechgesellschaften.

Von den obengenannten Erlassen wird je ein Abdruck beigefügt.

Der Direktor des Aussenministeriums:

(gez.) Nils Svenningsen.

An

den Herrn Bevollmächtigten
des deutschen Reiches in Dänemark,
Dagmarhus.

47.

Skrivelse af 18. November 1943 fra Udenrigsministeriets Direktør til Oberregierungsrat Dr. Haensch vedrørende den fra dansk Side udstedte Bekendtgørelse om Forbud mod Jagt og Skydning i visse Omraader i Jylland.

UDENRIGSMINISTERIET.

Kopenhagen, den 18. November 1943.

Sehr geehrter Herr Haensch,

Bezugnehmend auf unsere telephonische Besprechung vor einigen Tagen sowie auf das diesseitige Schreiben an den Herrn Reichsbevollmächtigten vom 13. Oktober 1943, betreffend die Aufhebung des Ausnahmezustandes, erlaube ich mir Ihnen hierdurch mitzuteilen, dass der Punkt 5 in dem Schreiben des Herrn Reichsbevollmächtigten vom 5. Oktober (Sportsschiessen und Jagdausübung an der Küste Jütlands und in der Nähe von Wehrmachtunterkünften) bereits durch eine Bekanntmachung des Justizministeriums vom 25. September, d. h. kurz nach dem Erlass der diesbezüglichen deutschen Anordnung erledigt wurde. Weitere Massnahmen bezüglich dieses Punkts beim Ablauf des Ausnahmezustandes waren somit nicht erforderlich.

Ein Abdruck der obengenannten Bekanntmachung vom 25. September 1943 wird beigefügt.

Mit ausgezeichneter Hochachtung

(gez.) Nils Svenningsen.

Herrn Oberregierungsrat Dr. Haensch,

Dagmarhus.

Faint, illegible text at the top of the left page, possibly a header or introductory paragraph.

Main body of faint, illegible text on the left page, consisting of several paragraphs.

Faint text at the bottom of the left page, possibly a signature or footer.

Faint, illegible text at the top of the right page.

TILLÆG

Large block of faint, illegible text in the middle of the right page, following the title.

Faint text block below the main body on the right page.

Faint text block below the previous one on the right page.

Faint text at the bottom of the right page.

1.

Den officielle Meddelelse om Ministeriet Scavenius' Tilbagetræden, offentliggjort i Dagspressen den 31. August 1943.

Officielt meddeles:

Ministeriet Scavenius har den 29. August til Kongen indgivet sin Demissions-Begæring og er straks ophørt at fungere.

Administrationen i Ministerierne og Generaldirektoraterne ledes indtil videre af vedkommende Departementschef, Generaldirektør eller Direktør.

Forinden Ministeriet traadte tilbage, har det afgivet følgende Udtalelse:

I denne for vort Land saa alvorlige Time ønsker vi paany at opfordre Befolkningen til at udvise Ro og Besindighed. Særligt er det os magtpaaliggende at udtale, at vi forventer, at alle Statens Tjenestemænd i den forhaabentlig korte Tid, Undtagelsestilstanden vil vare, forbliver paa deres Post og under deres Ansvar som Tjenestemænd fortsætter deres Gerning til Bedste for Land og Folk, saaledes at det søges undgaaet, at der opstaar Gnidninger mellem Statens Organer og de tyske Autoriteter, der i Kraft af Krigens Love og den erklærede Undtagelsestilstand midlertidig har en særlig Myndighed at udøve.

Denne Udtalelse blev den 30. August 1943 gennem Kabinetssekretæren forelagt Kongen og af Hans Majestæt paategnet saaledes:

Bifaldes

Christian R.

Sorgenfri Slot, 30. August 1943.

2.

Landkrigsreglementets Art. 42—56.

Artikel 42.

Et Territorium anses for besat, naar det faktisk er underlagt den fjendtlige Hærs Myndighed.

Okkupationen udstrækker sig kun til de Territorier, hvor denne Myndighed er etableret og i Stand til at udøves.

Artikel 43.

Naar den lovlige Magt faktisk er gaaet over i Hænderne paa den, som holder Landet besat, tager denne alle de Forholdsregler, som bero paa den, for saavidt muligt at genoprette og sikre den offentlige Orden og det offentlige Liv, idet de i Landet gældende Love respekteres, medmindre dette er absolut umuligt.

Artikel 44.

Det er forbudt en Krigsførende at tvinge Befolkningen paa et besat Territorium til at give Oplysninger om den anden Krigsførendes Hær eller Forsvarsmidler.

Artikel 45.

Det er forbudt at tvinge Befolkningen paa et besat Territorium til at aflægge Ed til den fjendtlige Stat.

Artikel 46.

Familiens Ære og Rettigheder, Personernes Liv og private Ejendom saavel som religiøs Overbevisning og Gudstjenestens Udøvelse skulle respekteres.

Privat Ejendom kan ikke konfiskeres.

Artikel 47.

Plyndring er udtrykkelig forbudt.

Artikel 48.

Dersom den, der holder Landet besat, paa det besatte Territorium opkræver Skatter, Afgifter samt Bro-, Bom- og desl. Penge fastsatte til Fordel for Staten, skal samme saavidt muligt gøre det

i Overensstemmelse med de gældende Paalignings- og Repartitionsregler, og deraf følger for samme Forpligtelsen til at bestride Omkostningerne ved det besatte Territoriums Administration i samme Omfang, som den lovlige Regering var forpligtet dertil.

Artikel 49.

Dersom den, der holder Landet besat, foruden de i foregaaende Artikel betegnede Afgifter paa det besatte Territorium opkræver andre Kontributioner i Penge, kan det kun være til nødvendigt Brug for Hæren eller Administrationen af det paagældende Land.

Artikel 50.

Ingen kollektiv Straf, hverken pekuniær eller anden, kan paalægges Befolkningen paa Grund af individuelle Handlinger, for hvilke de ikke kunne betragtes som solidarisk ansvarlige.

Artikel 51.

Ingen Kontribution kan opkræves undtagen i Kraft af en skreven Ordre og paa en kommanderende Generals Ansvar.

En saadan Opkrævning skal saavidt muligt ikke foretages uden i Overensstemmelse med de for Paaligning og Repartition af Skatterne gældende Regler.

For hver Kontribution udleveres en Kvittering til Yderne.

Artikel 52.

Rekvisitioner in natura og Tjenester kunne kun fordres af Kommunerne og Beboerne til Besætningshærens Behov. De skulle staa i Forhold til Landets Hjælpekilder og være af en saadan Beskaffenhed, at de ikke for Befolkningen medføre Forpligtelse til at deltage i Krigsforetagender mod deres Fædreland.

Disse Rekvisitioner og Tjenester kunne kun fordres med Bemyndigelse af den, der har Kommandoen i det besatte Omraade.

Ydelser in natura skulle saavidt muligt betales kontant; i modsat Fald skulle de konstateres ved Modtagelsesbeviser, og Betaling af de skyldte Summer skal ske snarest muligt.

Artikel 53.

Den Hær, der holder et Territorium besat, kan kun lægge Beslag paa de rede Penge, Statspapirer og forfaldne Værdipapirer, der i egentlig Forstand tilhøre Staten, paa Vaabenoplag, Transportmidler, Magasiner og Forraad og i det hele paa al Statens rørlige Ejendom, der er egnet til at bruges ved Krigsforetagender.

Alle Midler, der ere skikkede til, enten til Lands, til Søs eller i Luften at viderebefordre Nyheder, eller ere brugelige til Transport

af Personer eller Ting, undtagen de ved Sølovgivningen bestemte Tilfælde, ligesom Vaabenoplag og i det hele alle Krigsforraad, selv om de tilhøre private Personer, kan beslaglægges, men de skulle restitueres, og Skadeserstatningen skal fastsættes ved Fredsslutningen.

Artikel 54.

Undersøiske Kabler, som forbinde et besat Territorium med et neutralt Territorium, skulle kun konfiskeres eller ødelægges i absolute Nødstilfælde. De skulle ligeledes tilbagegives og Skadeserstatningen fastsættes ved Fredsslutningen.

Artikel 55.

Den besættende Stat maa kun betragte sig som Bestyrer og Bruger af de offentlige Bygninger, faste Ejendomme, Skove og Landbrug, der tilhøre den fjendtlige Stat og befinde sig i det besatte Omraade. Den skal bevare disse Ejendommers Substans og bestyre dem i Overensstemmelse med Reglerne for Brugsret.

Artikel 56.

Kommunens Ejendom og saadanne Etablissementer, der ere indrettede til Gudstjeneste, Godgørenhed og Undervisning, til Kunst og Videnskab, skulle, selv om de tilhøre Staten, behandles som privat Ejendom.

Enhver Beslaglæggelse, forsætlig Ødelæggelse eller Foringelse af saadanne Etablissementer, af historiske Mindesmærker, af Kunstens eller af Videnskabens Værker er forbudt og skal forfølges.

SAGREGISTER

Henvisningerne refererer til Sidetallet.

- Aflevering af militært Materiel i Privatbesiddelse, 59, 74, 77.
 Aflevering af Vaaben, Ammunition og Sprængstoffer, 33, 74, 78.
 Afsoning af Straf i Tyskland, 51.
 Ammunition, se under Aflevering.
 Autentisk Tekst, 12 (Fodnote 1).
 Automobilkørsel, 18, 23, 26, 47.
- Begunstigelse af Fjenden, 40—42.
 Belønning for Angivelse af Sabotører, 43—44, 75.
 Beslaglæggelse af fast Ejendom, 35, 74, 76.
 Beslaglæggelse af Frihavslagrene, 30—31.
 Besøgstilladelse til Interneredes Paarørende, se under Danske Militærpersoner.
 Bod i Anl. af Mord, Mordforsøg, 45—46, 65, 68.
 Bornholm, Sejlads paa, 72.
- Cykler, Rygter om Beslaglæggelse, 48—49.
 Cykling, 45, 52, 53.
- Danske Militærpersoner:
 Besøg hos de internerede, 56—58, 64.
 Gavepakker til de internerede, 64.
 Løsladelse af de internerede, 71.
 Meldepligt, 29.
 Uniformsforbud, 32, 74, 76.
- Embedsmændenes Stilling, 12, 14—17.
 Erstatning for Sabotage, 53, 54.
- Fast Ejendom, se under Beslaglæggelse.
 Flaade, Den danske, 11.
- Flagning paa H. M. Kongens Fødselsdag, 67.
 Forbud mod
 Besiddelse af Vaaben, Ammunition og Sprængstoffer, 33, 74, 78.
 civil Automobilkørsel, 18, 23, 26, 47.
 civil Jernbanetrafik, 24, 25, 26, 78.
 Cykling i Storkøbenhavn, 45, 52, 53.
 Forsamlinger, 13, 76.
 Færdsel efter Mørkets Frembrud, 13, 26—27, 28, 52—53, 54, 70, 78.
 Jagt og Skydning i visse Omraader, 60, 74, 79.
 Lystsejlad, 61.
 Postforsendelser, 13.
 Sammenstimlinger, 13.
 Sportsstævner, 69.
 Strejker, 13, 74, 76.
 Telefonering, 13, 78.
 Telegrafering, 13.
 Udskænkning af Spirituosa, 63, 78.
 Forsamlinger, 13, 76.
 Forlystelser, 78.
 Frihavslagrene, se under Beslaglæggelse.
 Færdselsforbud, 13, 26—27, 28, 52—53, 54, 70, 78.
- Gavepakker, se under Danske Militærpersoner.
- Hærens Materiel, se under Aflevering.
 Hærens Opløsning, 7, 8, 9, 10.
- Internerede, se under Danske Militærpersoner.
- Jagt, 60, 74, 79.
 Jernbanetrafik, 24, 25, 26, 78.
 Jøder, 71.

- Kongens Stilling, 15.
 Kronprinsens Stilling, 15.
- Leveringspligt til Værnemagten, 38.
 Lukketider, 13, 26, 52, 54, 70.
 Lystsejlad, 61.
- Militær, se under Hæren og danske Militærpersoner.
- Passertilladelser, 27.
 Postforsendelser, 13.
 Posttrafik til Sverige, 75.
- Rejser med Jernbane, 24, 25, 26, 78.
 Rejsetrafik til Sverige, 75.
- Sabotage, 11, 15, 19—20, 57.
 Sabotage, Erstatning for, 53, 54.
 Sabotører, Straf for Hjælp til, 40.
 Sabotører, Belønning for Angivelse af, 43.
 Sammenstimlinger, 13.
 Spioner, Straf for Hjælp til, 40.
- Sportsstævner, 69.
 Sporvogne, 26.
 Sprængstoffer, se under Aflevering.
 Spærretid, se under Forbud mod Færdsel.
 Standretter, 13, 22, 50.
 S-Tog, 26.
 Strafafsoning i Tyskland, 51.
 Strejker, 13, 22, 74, 76.
- Tekst, autentisk, 12 (Fodnote 1).
 Telefonering, 13, 78.
 Telegrafering, 13.
- Undtagelsestilstandens Ikrafttræden, 12—13.
 Undtagelsestilstandens Ophævelse, 73—79.
 Uniformsforbud, se under Danske Militærpersoner.
- Vaaben, se under Aflevering og under Forbud.
 Vagt hos Kongen og Kronprinsen, 15.